

**VYSOKÁ ŠKOLA EVROPSKÝCH A REGIONÁLNÍCH
STUDIÍ, O. P. S., ČESKÉ BUDĚJOVICE**

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

Organizovaný zločin a jeho působení v České republice

Autor práce: Dušan Uldrych
Studijní obor: Regionální studia
Forma studia: Kombinovaná
Vedoucí práce: JUDr. Soňa Fišerová
Katedra: Právních oborů a bezpečnostních oborů

2009

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci vypracoval samostatně s využitím uvedených pramenů a literatury.

Souhlasím s tím, aby práce byla uložena v knihovně Vysoké školy evropských a regionálních studií v Českých Budějovicích a zpřístupněna ke studijním účelům.

Dušan Uldrych

Děkuji vedoucí bakalářské práce paní JUDr. Soně Fišerové za cenné rady, připomínky a metodické vedení práce.

Obsah

OBSAH	4
ÚVOD	6
1 PODMÍNKY PRO VÝVOJ ORGANIZOVANÉHO ZLOČINU A JEHO ZNAKY	8
2 JEDNOTLIVÉ DRUHY TRESTNÉ ČINNOSTI A ROZBOR PROBLEMATIK V OBLASTI VEŘEJNÉHO POŘÁDKU A VNITŘNÍ BEZPEČNOSTI	10
2.1 NÁSILNÁ TRESTNÁ ČINNOST	11
2.1.1 <i>Vraždy, vraždy na objednávku</i>	11
2.1.2 <i>Terorismus</i>	12
2.1.3 <i>Extremismus</i>	14
2.1.4 <i>Racketeering</i>	16
2.1.5 <i>Vydírání formou kontaminace potravinářských výrobků, vodních zdrojů apod.</i>	18
2.1.6 <i>Bankovní a poštovní loupeže</i>	18
2.2 NELEGÁLNÍ OBCHOD SE ZBRANĚMI, VÝBUŠNINAMI, JADERNÝM A TOXICKÝM MATERIÁLEM.....	19
2.2.1 <i>Zbraně a střelivo</i>	20
2.2.2 <i>Výbušniny</i>	20
2.2.3 <i>Nezákonný obchod s jaderným a toxickým materiálem</i>	21
2.3 PŘEVADĚČSTVÍ, OBCHOD S LIDMI	22
2.3.1 <i>Převaděčství</i>	22
2.3.2 <i>Obchod s lidmi</i>	24
2.4 DROGY	25
2.4.1 <i>Preventivní činnost v oblasti drog</i>	26
2.5 KORUPCE.....	27
2.6 FINANČNÍ KRIMINALITA - PRANÍ ŠPINAVÝCH PENĚZ	30
2.6.1 <i>Podnikatelští koně, bílí koně</i>	32
2.6.2 <i>Podvodné konkurzní řízení</i>	33
2.6.3 <i>Pozemkové podvody</i>	34
2.7 PADĚLÁNÍ PENĚZ A ZBOŽÍ	35
2.7.1 <i>Padělání peněz</i>	36
2.7.2 <i>Padělání zboží a jeho značek</i>	37
2.8 KRÁDEŽE MOTOROVÝCH VOZIDEL	38
2.9 ILEGÁLNÍ OBCHOD, KRÁDEŽE STAROŽITNOSTÍ A UMĚLECKÝCH PŘEDMĚTŮ.....	38
2.10 KRIMINALITA V INFORMAČNÍCH TECHNOLOGIÍCH.....	39
3 EXISTENCE A ČINNOST ZLOČINECKÝCH STRUKTUR V ČESKÉ REPUBLICE	40
3.1 RUSKÉ ZLOČINECKÉ STRUKTURY.....	41
3.2 UKRAJINSKÉ ZLOČINECKÉ STRUKTURY.....	42
3.3 GRUZÍNSKÉ ZLOČINECKÉ STRUKTURY.....	42
3.4 ARMÉNSKÉ ZLOČINECKÉ STRUKTURY	42
3.5 MOLDAVSKÉ ZLOČINECKÉ STRUKTURY	42
3.6 BULHARSKÉ ZLOČINECKÉ STRUKTURY	42
3.7 POSTJUGOSLÁVSKÉ ZLOČINECKÉ STRUKTURY	43
3.8 ALBÁNSKO-KOSOVSKE ZLOČINECKÉ STRUKTURY	43
3.9 VIETNAMSKÉ ZLOČINECKÉ STRUKTURY	43
3.10 TURECKÉ ZLOČINECKÉ STRUKTURY.....	44
3.11 ARABSKÉ ZLOČINECKÉ STRUKTURY	44
3.12 NIGERIJSKÉ ZLOČINECKÉ SKUPINY	44
3.13 DOMÁCÍ ZLOČINECKÉ STRUKTURY	45
4 ORGANIZOVANÝ ZLOČIN – JEHO PROGNOZA A VÝVOJ	46
ZÁVĚR	52
LITERÁRNÍ ZDROJE	54
ZÁKONNÉ NORMY, INTERNÍ PŘEDPISY	55

ELEKTRONICKÉ ZDROJE	56
OSTATNÍ POUŽITÉ ZDROJE	56
SEZNAM POUŽITÝCH ZKRATEK.....	57
ABSTRAKT.....	58
ABSTRACT	59

Úvod

Organizovaný zločin a jeho struktury se stávají jedním z nejnebezpečnějších problémů, neboť svou nelegální činností negativně zasahují takřka do všech sfér života společnosti a ovlivňují je ke svému obrazu se zcela jasným cílem – získání co nejvyšších nelegálních zisků.

Přesná definice organizovaného zločinu není nikde ve světě, stejně jako u nás, vymezena. Různé bezpečnostní systémy se v chápání toho, co je a co není organizovaný zločin, liší.

Jedna z řady definic o organizovaném zločinu říká: „Jde o nezákonnou činnost více než dvou osob, konanou systematicky po delší dobu, zaměřenou na získání finančního prospěchu a využívající k tomu násilně získaného vlivu v prostředcích obchodu, průmyslu, médií, politických a soudních kruhů.“¹

Organizovaný zločin je realita, s níž je nutno počítat a kterou nelze v žádném případě ignorovat, přehlížet, či ji brát na lehkou váhu. V zemích střední a východní Evropy lze po politických a společenských změnách pozorovat expanzi obecné kriminality a organizované kriminality zvláště, nevyjímaje Českou republiku. Liberalizace politického života, svoboda rozhodování v tržním hospodářství, otevření hranic a liberalizace práva umožňují svobodu lidí, pohyb zboží a kapitálu, ekonomickou a sociální transformaci.

Rovněž Česká republika čelí novým hrozbám organizovaného zločinu, který přišel zvenčí, ale i v nebyvalé míře vybuchel z domácího podhoubí. Mezi jevy, kterým se Česká republika musí bránit, patří terorismus, extremismus, násilí, nelegální migrace, obchod s lidmi, prostituce, zneužívání drog, obchod se zbraněmi, hospodářská kriminalita či „praní špinavých peněz“, nekalé soutěže, hazardní hry, vydírání, padělání peněz, v nemalé míře korupce napomáhající nelegálnímu obchodu, nelegální bankovní činnosti, devizovým deliktům a krácení daní.

Česká republika má svá specifika, vývojové trendy a analogické formy organizovaného zločinu.

---

¹ Nožina, M., *Mezinárodní organizovaný zločin v ČR*. Themis, Praha 2003. 14 s. ISBN 80-7312-008-6

Po společenských změnách byl nástup organizovaného zločinu ze strany některých politiků nejen dlouhodobě podceňován, ale i podporován. Někteří dokonce tvrdili, že u nás organizovaný zločin neexistuje. Proto byly prezentovány i takové názory, že kvůli němu přece není nutné vytvářet jakési „speciální policejní útvary“.

Vývoj a realita existence organizovaného zločinu si vynutily vznik speciálních složek policie ČR. Podstatou práce specializovaných útvarů policie ČR jsou aspekty boje s organizovaným zločinem, tj. represivní a preventivní metody a prostředky jeho odhalování a vyšetřování. Vedle vlastní práce složek policie ČR je nutné se ze strany státu České republiky věnovat především otázkám legislativním, zejména trestně právním, a tím se podílet na ochraně společnosti před kriminalitou a organizovaným zločinem, a to v součinnosti s kompetentními státními orgány. Tento boj není pouze výlučnou záležitostí Policie ČR, jak se mnozí občané mylně domnívají, ale týká se i mnohých úředníků a především politiků.

Cílem mé práce je popis působení organizovaného zločinu v České republice, jeho expanze po roce 1989, příčin vzniku, jednotlivých forem a druhů organizované trestné činnosti, jeho vlivu na politický a společenský systém, jeho dalšího vývoje, dále pak podmínek pro účinný boj s organizovaným zločinem.

Kromě použité literatury a mediálních zdrojů jsem čerpal z rozhovorů, postřehů a zkušeností policistů a osob podílejících se na odhalování, odborné analýze a popisu tohoto dnes globálního problému. Využil jsem rovněž poznatků z mé osobní policejní praxe.

1 Podmínky pro vývoj organizovaného zločinu a jeho znaky

Reinhard Ruprecht uvádí rámcové podmínky pro vývoj organizovaného zločinu, ke kterému patří:

- Rostoucí liberalizace životních poměrů
- Stále rostoucí anonymita
- Krajně nedotknutelné bankovní a daňové tajemství
- Internacionalizace hospodářských a sociálních vztahů
- Zvýšená mobilita většího množství lidí – telekomunikace, dopravní cesty, soukromé cesty
- Zrušení pohraničních kontrol v zemích EU
- Rozšiřující se bezhotovostní platební styk – možnost manipulací
- Realizace téměř všech obchodů pomocí výpočetní techniky
- Silnější provázání podniků a hospodářských odvětví v důsledku kapitálu a kapitálových účastí
- Vnitřní trh EU, který poskytuje zločineckým organizacím možnosti nekontrolovaného uzavírání obchodů a praní špinavých peněz
- Plná vytíženost orgánů trestního stíhání, přičemž organizovaná kriminalita a její vyšetřování předpokládá vysoké odborné znalosti
- Právní vymezení pro nasazování skrytých policistů podle zákona a potírání organizovaného zločinu²

Dle podkladů pracovníků Ministerstva vnitra ČR je uvedeno, že znaky organizovaného zločinu jsou podmíněny teritoriem působení a stupněm společenského a ekonomického rozvoje v daném teritoriu.

Mezi uvedené znaky organizovaného zločinu lze jmenovat:

- profesionalizaci

---

² Němec, M., *Organizovaný zločin*. Naše vojsko, Praha 1995. 26 s. ISBN 80-206- 0472-3

- bohatství
- mezinárodní spojení
- pronikání do oficiálních společenských struktur
- vnitřní a vnější ochranné mechanismy
- časové působení – soustavnost³

V případě profesionalizace organizovaného zločinu je kladen důraz na pevnou strukturu organizací s rozdělením funkcí a činností, kdy je vše podřízeno hmotnému prospěchu. Součástí vysoké úrovně organizovanosti je koncepčnost, plánovitost, dělba práce, hierarchické členění s vymezenými funkcemi, disciplína, konspirace a sféry působnosti. Zásadní problém nastává v situaci, kdy veřejní činitelé, kteří se původně zabývali bojem s organizovaným zločinem, jsou jeho součástí a tím pádem jsou profesionály ve svém oboru na druhé straně barikády.

Trestná činnost je tím základním prostředkem k dosahování enormních zisků. Je známo, že velké finanční prostředky jsou používány k získávání dalšího bohatství. Finančními prostředky organizovaný zločin zajišťuje bezpečnost organizace, potlačuje konkurenční skupiny a modernizuje technické a informační zdroje a vybavení. Například „jen obyčejný zloděj aut“ dokáže během měsíce vystřídat až 80 SIM karet do mobilních telefonů, kdy tímto znemožňuje odposlech a tím pádem dosažitelnost.

K pronikání do oficiálních společenských struktur získává organizovaný zločin vliv a pozice cestou kompromitace a korupce oficiálních činitelů či pronikáním do pozic ve státní správě, politice, v policii, do justičních kruhů, ovlivňováním sdělovacích prostředků.

K zajištění své činnosti si organizovaný zločin vytváří vnitřní či vnější ochranný systém.

EU, tudíž i Česká republika odlišuje organizovaný zločin od jiných (lze říci ne tak tvrdých) forem kriminality. Základní znaky, které jsou v případě organizovaného zločinu vždy splněny:

- spolupráce více než dvou osob

---

³ Němec, M., *Mafie a zločinecké gangy*, Eurounion, Praha 2003. 67 s. ISBN 80-7317- 026-4

- podezření ze spáchání závažné trestné činnosti
- činnost zaměřená na honbu za ziskem nebo získáním moci

Organizovaný zločin je plánovitě spáchání zvláště závažného trestného činu, vedené snahou po zisku nebo moci, nebo páchaní po delší či neurčitou dobu takových trestných činů, které jsou v jejich souhrnu zvláště závažnými, pokud se tohoto nebo těchto trestných činů účastní více než dvě osoby, které:

- mají mezi sebou rozděleny úkoly
- jednají konspirativně
- používají struktury podobající se živnosti nebo obchodu
- používají násilí nebo jiných prostředků vhodných k zastrašování nebo ovlivňují alespoň jednu z následujících sfér: hospodářství, politiku, hromadné sdělovací prostředky, státní či veřejnou zprávu, justici, policii.⁴

2 Jednotlivé druhy trestné činnosti a rozbor problematik v oblasti veřejného pořádku a vnitřní bezpečnosti

Na úvod uvádím statistiku některých z nejzávažnějších forem trestné činnosti za období 1.1.2008 až 30.4.2008⁵

	Celkem	Objasněno	Dodatečně obj.
Vraždy	68	52	3
Násilné trestné činy	6672	3468	883
Korupce	32	26	1
Úvěrové podvody	3051	211	642
Zneuž. pravomoci veřejného činitele	54	30	0
Nedovolené ozbrojování	159	110	18

⁴ Němec, M., *Organizovaný zločin*. Naše vojsko, Praha 1995. 43 s. ISBN 80-206- 0472-3

⁵ Zpráva o situaci v oblasti veřejného pořádku a vnitřní bezpečnosti na území ČR za rok 2008. (nepublikováno)

2.1 Násilná trestná činnost

Zde se setkáváme s množstvím různých druhů deliktů různého stupně závažnosti. Mezi organizovanou násilnou trestnou činností patří vraždy, vraždy na objednávku, loupeže, vydírání, braní rukojmí, únosy atd.

Za hlavní bezpečnostní rizika je považován především nekontrolovatelný pohyb cizinců z východní části Evropy, a to především ze zemí bývalého Sovětského svazu. Tito lidé zde mají z minulosti osobní i místní znalosti, dále vytvořenou infrastrukturu s přímými kontakty na všech úrovních státní správy na území ČR.

Touha po rychlém a snadném zisku vede stále častěji k zapojení bezúhonných osob do jednotlivých organizačních struktur zločineckých uskupení a nelze opomenout ani korupci v řadách státní správy (soudy, policie, ministerstva aj.), která pobyty cizinců na území ČR povoluje.⁶

2.1.1 Vraždy, vraždy na objednávku

Cílem vražd je boj mezi zločineckými gangy o sféry vlivu nebo zájmů – a s tím spojená likvidace, „nepříjemné“ konkurence. Záměrem může být zakrytí vlastní trestné činnosti, a to odstraněním nežádoucích svědků, jejich kompliců – spolupachatelů. Z poznatků vyšetřování vražd Policie ČR vyplývá, že často i samostatné oběti se dopouštějí trestné činnosti. Vraždy jsou v řadě případů předem naplánované. Nejčastěji je oběť zastřelena, likvidována výbušninami, ale i bodnými zbraněmi. Brutalita a surovost vraždy jsou stále častějším jevem. Převažují vraždy na objednávku, kdy mezi vrahem – vykonavatelem a obětí neexistují žádné vazby, přímý motiv mezi zavražděným a pachatelem neexistuje.

Značnou část vrahů – vykonavatelů tvoří cizí státní příslušníci, kteří po „splnění“ úkolů opouštějí území České republiky nebo jsou i oni zavražděni. Pro ztížení objasnění pachatele je snaha znemožnit nalezení těla oběti – např. viz známé případy Orlické kauzy, kdy zavražděné oběti byly v sudech s kyselinou rozpouštěny a tyto sudy házeny do vodních nádrží. Dále jsou zavražděné oběti součástí požárů, kdy vlastní ohořelé torzo lze stěží identifikovat včetně způsobu zavraždění.

---

⁶ Zpráva o situaci v oblasti veřejného pořádku a vnitřní bezpečnosti na území ČR za rok 2005. (nepublikováno)

Známou kauzou vraždy na objednávku je odsouzený majitel a provozovatel Discolandu „Sylvie“ Ivan Jonák, který dle rozhodnutí soudu na základě opatřených důkazů nechal v roce 1994 zavraždit svoji manželku. Odsouzený I. J. stále popírá svou vinu.

Jeden z posledních příkladů plánované vraždy je ten, kdy kriminalisté v úterý 3.3.2009 obvinili muže z přípravy dvou nájemných vražd. Podnikatel, který si podle policie vraždy objednal, i jejich údajný vykonavatel jsou ve vazbě. TV Nova uvedla, že obviněným podnikatelem je zastupitel ve Žďirci nad Doubravou Josef Musil. Mluvčí ÚOOZ Pavel Hanták doplnil, že případ souvisí s další trestnou činností, kterou se nyní policie zabývá. Podezřelí byli zadrženi už začátkem února 2009. V případě prokázání viny jim hrozí trest až 15 let vězení. Dle TV Nova se chtěl osmačtyřicetiletý podnikatel zbavit svých dvou bývalých obchodních partnerů z východních Čech. Na vraždu si údajně najal dvaatřicetiletého Slováka. Zaplatit mu měl dva miliony korun. Josef Musil, podnikal ve finančnictví, byl dle policie zapleten do řady finančních machinací. Muži, které údajně chtěl nechat zlikvidovat, u něj fungovali jako tzv. bílí koně a byli nepohodlnými svědky. Zavraždění a zmizení mužů by policistům komplikovalo vyšetřování předešlých trestných činů.⁷

Motivy vražd z hlediska organizovaného zločinu jsou neschopnost platit dluhy, strach z oběti nebo jejího obchodního jednání, vydírání ze strany oběti a vyřizování účtů, strach ze ztráty peněz, nepohodlný svědek či společník, loupežné vraždy s vysokým ziskem.⁸

Policii ČR se ve většině případů daří určit okruh pachatelů, avšak z důvodu důkazní nouze nelze prokázat tuto jednu z nejzávažnějších trestných činností dané osobě či více osobám.

2.1.2 Terorismus

Terorismus můžeme definovat jako předem připravené, politicky motivované násilí směřující proti civilním a jiným cílům, osobám či skupině osob, prováděné

---

⁷ Vaculík, R., Zastupitel ODS si údajně objednal dvě vraždy – *Právo* copyright 2009 [cit. 2009-03-03]. Dostupný z <<http://www.novinky.cz/krimi/162912-zastupitel-za-ods-si-udajne-objednal-dve-najemne-vrazdy.html>>

⁸ Nožina, M., Mezinárodní organizovaný zločin v ČR. Koniasch Latin Press, Praha 1997. 114 s. ISBN 80-85917-35-1

extremistickými skupinami nebo jednotlivci se snahou zastrašit, způsobit značnou škodu nebo usmrtit osoby k dosažení politického cíle. Teroristické akce jsou zákeřné, působí přímo, bez výzvy.⁹

Koncem minulého století a v současné době v důsledku polarizace politických sil a změn na společenské a politické doktríny státu prudce roste počet teroristických akcí, a to zejména v oblasti Islámu, ale i v Evropě a na americkém kontinentě.

V dnešní době je terorismus promyšlené, politicky motivované násilí páchané proti nebojujícím cílům neoficiálními skupinami, tajnými agenty s cílem ovlivnění veřejného mínění. Metody, které používají teroristé, jsou únosy, zadržování rukojmích, sabotáže, pirátství, atentáty, výhrůžky, nezacílené pumové útoky a střelba.

Terorismus může být vnitrostátní a mezinárodní. Zákonodárství v České republice vymezuje dle §93 tr. zák. teror následně: Kdo má v úmyslu poškodit ústavní zřízení republiky, jiného úmyslně usmrtí nebo se o to pokusí, bude potrestán odnětím svobody na 12 až 15 let nebo výjimečným trestem.

Teroristické činy se projevují následujícími charakteristikami:

- a) kriminalita - terorismus vždy zahrnuje výhrůžku provedení násilného činu proti jednotlivci, organizaci nebo vládě formou únosu, výhrůžkou vraždy, zháštívím, pumovým útokem apod.
- b) vyvolání politických změn – primárním cílem teroristických činů je způsobit politickou změnu vyvoláním strachu ve veřejnosti, vytvořením neshod mezi dvěma či více vládami apod.
- c) nahodilost – teroristé neuznávají neutrální území – s tím souvisí skutečnost, že fyzický cíl teroristického útoku není nutně skutečným cílem, o který teroristům jde. Cíle a oběti jsou často používány jako náhodný náhražkový prostředek pro vyjádření politického poselství.
- d) plánování – teroristé často vybírají cíle a oběti spíše podle příležitosti, ale operace plánují a pečlivě vybírají kde a kdy zaútočit.

---

⁹ Nožina, M., *Mezinárodní organizovaný zločin v ČR*. Koniasch Latin Press, Praha 1997. 126 s. ISBN 80-85917-35-1

- e) požadavky – teroristické činy jsou prováděny s předpokladem pokračujícího vznášení požadavků, aby vláda či jiný subjekt podnikl určité kroky. Teroristé vyhrožují eskalací útoků, pokud nejsou jejich požadavky splněny.
- f) skupinový podnik – teroristé bývají součástí systému, který má vysoce vyvinuté logistické struktury. Je běžné, že vznikají „odštěpné skupiny“, které se oddělí od základní organizace, čímž komplikují policii snahy o vystopování členů skupiny.
- g) renomé – teroristé se většinou hlásí k zodpovědnosti za útok, když je „úspěšný“. Tím usilují o získání pozornosti.¹⁰

V České republice se vyskytly ojedinělé případy terorismu. Terorismus v České republice bychom mohli očekávat ve dvou variantách, a to:

- a) jako činnost cizích teroristických skupin operujících na území České republiky proti cizím státním příslušníkům, zahraničním zastupitelským úřadům a organizacím.
- b) jako teroristické akce jednotlivce nebo skupiny organizované extremistickými silami v ČR nebo organizované zvenčí i na území ČR.

2.1.3 Extremismus

Co je extremismus? Je to termín, jímž bývají označována jednání, ideologie či skupiny mimo hlavní (střední) proud společnosti, kterým je připisováno porušování či neuznávání etických, právních a jiných důležitých společenských standardů, zejména ve spojení s verbální nebo fyzickou agresivitou, násilím nebo hrozbou násilím, historickým revizionismem, sociální demagogií, motivované zejména rasovou, národnostní, náboženskou, třídní nebo jinou sociální nenávistí. Extremismem a tím i protiústavním jednáním označujeme takové politické aktivity nebo organizace, které jsou namířeny proti základním principům svobodného demokratického řádu.¹¹

---

¹⁰ Kratochvíl, J., *Informace o situaci na úseku boje proti extremismu v České republice*. Zpracováno pro projekt Mezinárodní organizovaná kriminalita, Praha 1996. (nepublikováno)

¹¹ Němec, M. *Organizovaný zločin*. Naše vojsko, Praha 1995. 157 s. ISBN 80-206- 0472-3

2.1.3.1 Levicový extremismus

Levicový extremismus směřuje svou snahu a cíl na destrukci svobodného demokratického zřízení – systému, kdy demokracii chce nahradit socialisticko-komunistickou diktaturou nebo anarchií. Vzhledem k výše uvedeným skutečnostem byl v roce 2008 Ministerstvem vnitra ČR zakázán Komunistický svaz mládeže.

2.1.3.2 Pravicový extremismus

Je ideologicky charakterizován národním socialismem, podněcuje elitářské rasové myšlení. Stát pojímá jako totalitní – „vůdcovský stát“. Tento extremismus uznává příslušnost k národu a národnosti jen biologickým původem, a nikoli společenskou historií, kulturou a zejména řečí. V České republice lze tento směr a důvody jeho vzniku hledat v zanedbané rodinné a školní výchově, ale též v podněcování sociálních problémů ve společnosti. V České republice lze zaznamenávat rasistické nálady i fyzické útoky např. skinheads proti Romům, Vietnamcům a cizincům tmavší pleti.

Odborník na extremismus a soudní znalec M. Mareš tvrdí, že zvyšující se počet akcí je strategií neonacistů. Chtějí se ukázat veřejnosti jako síly schopné zajistit řád a získat si tím sympatie, kterých se jim nedostává. Navíc chtějí profitovat na tématech, která mohou zaujmout širší publikum, např. ekologie, odpor k základnám apod., řada z nich si na různá setkání chodí vybit svou agresivitu. U některých lidí se projevuje primární agresivita, kterou získají díky životním frustracím. Tu se snaží nějak zdůvodnit, a navíc přitom mít pocit vlastní důležitosti. Přikloní se proto k neonacismu, který jim dává pocit jisté elitnosti.¹²

Z výše uvedených důvodů je nutné považovat extremismus za jednu z nejzávažnějších forem organizovaného zločinu. Nelze vůbec souhlasit s tím, že násilí není příznačné pro moderní vyšší typ organizovaného zločinu podnikatelsko–manažerského typu, který ve vyspělých hospodářských zemích postupně vytlačuje mafiánský typ organizovaného zločinu.

---

¹² Mareš, M. Neonacisté jsou frustrováni – *IDNES* copyright 2009 [cit. 2009-05-09]. Dostupný z http://zpravy.idnes.cz/odbornik-na-extremismus-neonaciste-jsou-frustrovani-pdx-domaci.asp?c=A070507_145730_domaci_pej

2.1.4 Racketeering

Racketeering lze definovat jednoduchou formou, a to jako „vybírání poplatků za tzv. ochranu před jinými podnikateli.“

Kromě tohoto může jít o vymáhání dlužných částek a vybírání peněz od zdiskreditovaných osob. Specifičnost racketeeringu je hlavně v jeho chladnokrevné brutalitě, účelově promyšlené. Cílem velmi dobře interně zorganizovaných zločineckých skupin je dosažení vysokých finančních částek, jejich zlegalizování a postupné pronikání do společenských struktur s cílem ovlivnit politický a hospodářský život v zemi či v daném regionu České republiky. Zisky zločineckých organizací jsou zčásti spotřebovány, v určité výši investovány v hospodářské sféře, slouží k zajištění bezpečnosti nebo střetům či k likvidaci nepohodlných osob.

Metoda racketeeringu spočívá ve vybírání finančních částek, a to za „ochranu“ podnikatelských subjektů např. v pohostinství, v provozu nočních klubů, ale slouží i pro zjištění prosperujícího výrobního podniku, obchodu apod. V začátečních „fázích ochrany“ jsou částky pro poškozené splnitelné. Poplatky se postupem času zvyšují. Finančně vyčerpaná oběť je pak nucena např. převést živnost na zločince. Pachateli těchto organizovaných zločinů bývají zejména Rusové, Ukrajinci, Moldavané, Čečenci. Řada trestných činů v této oblasti byla páchána i českými občany – viz obviněný klan bratrů Zádamských, operující v západních Čechách.

V tomto případě muži ve věku od 24 do 39 let čelí obžalobě z vydírání, zločinného spolčení, porušování domovní svobody, výtržnictví, nedovoleného ozbrojování, loupeže či poškozování cizí věci. Gang podle policie nejméně od roku 1999 psychicky a fyzicky vydíral podnikatele. Svědci uvedli, že používal nejhrubší možné metody jako přiložení střelné zbraně ke spánku, hrozbu zabití rodinných příslušníků včetně nezletilých dětí či zavírání do klece se lvem, kterého choval Zádamský. Ve vazbě stále zůstávají dva bratři Zádamsští s dalšími pěti spolupachateli a na svobodě je vyšetřováno šest členů výše uvedeného gangu.¹³

Nedílnou součástí případu gangu bratru Zádamských je usvědčení policejního důstojníka Radka Neděly, který spolupracoval se zločineckým prostředím. Konkrétně měl vyzradit citlivé údaje několikanásobnému recidivistovi Dušanu Oráčkovi, který byl

---

¹³ Vejvodová, M., Polovina Zádamského gangu je na svobodě, *Plzeňský deník*, Plzeň 24.2.2009

v roce 2008 zatčen detektiv z Útvaru pro odhalování organizovaného zločinu v souvislosti se zločineckými aktivitami vyděračského gangu bratrů Zádamských. Dle státní zástupkyně sedmatřicetiletý policista porušil zákon tím, že Oráčkovi sdělil jméno a státní příslušnost pachatele loupežného přepadení sokolovského baru ve Vítězné ulici, jehož provozovateli jsou lidé ze Zádamského gangu, kteří nezvané lupiče sami ztrestali. Tímto policista vědomě vystavil tohoto člověka reálnému nebezpečí způsobení vážné újmy na zdraví. Dále tento policista vypomohl gangu tím, že podával informace o chystaných akcích policie na jednoho z členů Zádamského gangu Martina Bláhu.¹⁴

Dále známá kauza kladenských bratrů Olahu, kde před soudem vypovídali podnikatelé-svědci, jaké částky byli nuceni platit, kdy též uvedli, že po nezaplacení požadovaných finančních částek jim bylo vyhrožováno, že budou zničeni. Údajně v tomto případě bylo po obětech i střeleno. Kriminalisté našli stopu po střelbě, avšak senát Okresního soudu v Kladně tento důkaz nepovažoval za dostatečný! Diskotéka, jejíž majitel údajně přestal platit, lehla popelem. Do dnešních dnů se nepodařilo zjistit, kdo dům s diskotékou podpálil. Soud v uvedeném případě konstatoval: „Nemáme v ruce důkazy, které by svědčily o tom, že po poškozených podnikatelích bylo požadováno výpalné.“ Proces trval dva a půl roku. Ačkoliv státní zástupkyně je přesvědčena, že bratři Olahovi vydírali a brali výpalné, ale většina poškozených se bojí hovořit veřejně, odešel jeden z bratrů jako nevinný pro nedostatek důkazů a druhý byl odsouzen podmíněně – nikoliv za výpalné, ale za vydírání svědka, podvod a nelegální držení zbraní.¹⁵

Jiný případ – pětice mužů převlečená za policisty s falešnými průkazy a jmény vydírala bohaté podnikatele na celém území ČR. Ne vždy bylo vydírání pro pachatele úspěšné, ale v případě podnikatele J. M. z Kutné Hory z částky 10 milionů slevili a obohatili se částkou 5 milionů korun a k tomu „obdrželi“ od Krajského soudu v Brně dohromady 33 let vězení ve věznicí se zvýšenou ostrahou.¹⁶

---

¹⁴ Biskup, P. Soud nepotrestal policejního šéfa za úniky informací do podsvětí. *Deník Právo*, 24.1.2009, Praha 2009

¹⁵ Jurková M. Soud potrestal pouze jednoho z bratrů Olahů. *Deník MF DNES*, 16.5.2007, Praha 2007

¹⁶ Kozelka P. Gang vyděračů podnikatelů dostal celkem 33 let za mřížemi. *Deník Právo*, 2.8. 2008, Praha 2008

Vzhledem ke shora uvedeným případům se stává tato forma organizovaného zločinu velmi těžce prokazatelnou, kdy jedním z hlavních důvodů je strach věc oznámit na Policii ČR a následně v dané věci svědčit.

2.1.5 Vydírání formou kontaminace potravinářských výrobků, vodních zdrojů apod.

Jako stále vysoce nebezpečná forma trestné činnosti je vydírání státu pod pohrůzkou kontaminace potravin, vodních zdrojů atd., protože pachatelé jsou připraveni ohrozit na zdraví nebo usmrtit velké množství lidí. Kontaminací potravin nebo vodních zdrojů životu nebezpečnými látkami je vyhrožováno v případě nesplnění požadavků pachatelů. Jejich hlavním motivem je získání co největších finančních prostředků bez ohledu na následky, nebo likvidace nepohodlné konkurence. Někdy také bývá motivem i osobní pomsta bývalému zaměstnavateli apod. Nejedná se o trestnou činnost organizované skupiny, ale zpravidla o jednotlivce. Potravinářským firmám pachatelé vyhrožují možným zveřejněním informací o kontaminaci v hromadných sdělovacích prostředcích, což by mohlo vyvolat paniku ve společnosti a firmě způsobit značné ekonomické škody s konečným důsledkem ohrožení stability v podnikatelském prostředí.¹⁷

2.1.6 Bankovní a poštovní loupeže

Tyto loupeže jsou zpravidla dílem organizované kriminality, neboť loupež musí být předem dobře připravena a většinou je za potřebí více osob. Pachatelé využívají služeb ústavu, kdy si vybírají za cíl především bankovní či poštovní ústavy v menších městech a na vesnicích. Pachatelé se maskují a skutečnou zbraní ohrožují zaměstnance a zákazníky. Lupiči málokdy v těchto případech zanechávají stopy. V řadě případů vedle ohrožování přítomných nezúčastněných osob využívají pro své bezpečí i rukojmích. Organizovaná skupina pachatelů využívá kontaktů a pracovníků v bankovních či poštovních ústavech. Názorným příkladem poštovní loupeže z roku 1997 bylo zmizení několika desítek milionů korun z poštovního ústavu na Praze 6 Dejvicích. V tomto případě pachatelé nepozorovaně vlezli po žebříku do 1. patra pošty, kde otevřeným oknem vstoupili dovnitř a odnesli si finanční částku ve výši 28,5 milionu

---

¹⁷ Zpráva o situaci v oblasti veřejného pořádku a vnitřní bezpečnosti na území ČR za rok 2006. (nepublikováno)

korun. Soud v tomto případě prokázal pouze vinu dvou zaměstnanců pošty, kteří údajně nedodrželi pracovní a bezpečnostní předpisy. O tom, zda byli tito dva zaměstnanci součástí uvedené organizované loupeže, můžeme pouze polemizovat.

V poslední době lze registrovat velké objemy uloupených peněz, a to především z vozidel bezpečnostních agentur, kdy jsou pachatelé převlečeni za policisty. Jedním z příkladů může být přepadení vozidla bezpečnostní agentury G4S, při němž bylo uloupeno cca 170 milionů korun, a pachatelé nebyli do dnešních dnů dopadeni. Poslední nejznámější peněžní krádeží co do výše uloupených peněz je případ z roku 2007, a sice vynesení mnohasetmilionové částky z objektu bezpečnostní agentury.

František Procházka přepsal zásadním způsobem statistiku české kriminalistiky. V žižkovském sídle bezpečnostní agentury G4S tehdy spolu s komplicem naložil do falešné dodávky ukradenou rekordní půlmiliardu korun a zmizel. Policie ČR na jaře 2008 zatkla Miloše Čermáka, o kterém je přesvědčena, že právě on Procházce s nakládáním lupů pomáhal. Zatčený Čermák byl v září 2008 propuštěn na desetimilionovou kauci z vazby a jeho obhajoba sebevědomě tvrdí: „Policie ČR žádné důkazy v rukou nemá.“ O osudu peněz ani čtyřiatřicetiletého Procházky se tak až do dneška nic neví. K hlavnímu podezřelému Procházce se odcházející šéf pražské policie Petr Želázko pro deník *Právo* vyjádřil: „Osobně si myslím, že je na osmdesát procent už po smrti.“¹⁸

2.2 Nelegální obchod se zbraněmi, výbušninami, jaderným a toxickým materiálem

Zločinecké organizace zabývající se obchodem se zbraněmi, výbušninami a vojenským materiálem operují po celém světě, tudíž i v České republice. Vzestup můžeme zaznamenat po rozpadu sovětského bloku a následném odchodu sovětských vojsk z Československé republiky, kdy došlo k expanzi prodeje zbraní Sovětské armády. Tímto se zločinecké organizace podílejí na nelegálním obchodu se zbraněmi, a to především vývozem do zemí s místními válkami, nebo prodejem extremistickým či teroristickým silám.

---

¹⁸ Troníček J. František Procházka stále nezvěstný. *Deník Právo*, 1.12.2008, Praha 2008

2.2.1 Zbraně a střelivo

V případě problematiky nelegálního obchodu se zbraněmi a přes veškerá opatření složek MV ČR a MO ČR došlo v posledních letech k nárůstu počtu zbraní držených a nošených občany v České republice. Výsledkem je bohužel nárůst trestných činů proti životu a zdraví spáchaných zbraněmi z nelegálního obchodu.

Potvrzují se úzké vazby a kontakty prodejců zbraní, právnických či fyzických osob, na zástupce státní správy, kteří rozhodují o vydání povolení k obchodu s vojenským materiálem. Firmy, které tuto činnost provádějí, zbraně v mnoha případech nedostatečně znehodnotí, jednoduše, ale odbornou úpravou lze tato zařízení uvést do plně funkčního stavu. V některých případech tyto firmy vydávají pouze potvrzení o znehodnocení zbraně, avšak zbraň zůstává nadále plně funkční.¹⁹

Nebezpečí je v téměř bezproblémovém zakládání takových firem v České republice, které se zabývají jak obchodem, tak likvidací zbraní, kdy v těchto firmách figurují i cizí státní příslušníci. Od prodeje zbraní ze zásob Armády ČR až po likvidaci vojenského materiálu z arzenálu Lidových milicí došlo k velkému nebezpečí v manipulaci s uvedeným zbožím. Údajně bylo odprodáno, potažmo likvidováno velké množství samopalů vz. 58 ráže 7,62, pistolí ČZ 9mm, avšak byť úředně zlikvidovány, jsou stále některé v nelegálním držení v České republice, či již nedostupné v zahraničí. Doklady o prodeji nesplňovaly veškeré nutné údaje, či vůbec neexistovaly, takže jejich původ – zdroj nebyl znám u osob, u kterých byly tyto zbraně nalezeny²⁰

Dále byly zjištěny případy, kdy byly zbraně sestavovány z kradených součástí ze zbrojní výroby. Staly se případy, kdy někteří naši vojáci vracející se ze zahraničních misí vozí s sebou různé palné zbraně, ruční granáty, ať již pod rouškou trofeje či s cílem tyto věci zpeněžit.

2.2.2 Výbušniny

Policie ČR monitoruje udělování licencí a povolení k obchodování s výbušninami. Licence na dovoz a prodej výbušnin uděluje Nejvyšší báňský úřad, jedná se o firmy, jejichž podnikání zahrnuje i práci s trhavinami, tudíž se sem orientuje

---

¹⁹ Zpráva o situaci v oblasti veřejného pořádku a vnitřní bezpečnosti na území ČR za rok 2005

²⁰ Budka, I. a kolektiv, *Organizovaná kriminalita*, Praha Policejní akademie ČR 1997 83 s.

zájem osob zapojených do trestné činnosti zločinného charakteru, jako jsou vraždy, vydírání apod. Řada výbušnin pro průmyslovou činnost je srovnatelná s vojenskými výbušninami. V České republice je králem v řadě vyrobených výbušnin nejznámější trhavina Semtex, vyvinutá v 60. letech minulého století.

V rámci výroby této u nás nejznámější trhaviny byly vyvinuty tři typy:

Červený Semtex byl vyvinut pro průmyslové účely (například kamenolomy, demoliční práce atd.)

Oranžový Semtex byl vyráběn před rokem 1989 dle požadavků Vietnamu v době americko-vietnamské války. V jednom z nejznámějších případů, který otřásl světem, bylo zneužití Semtexu k teroristickému účelu při leteckém neštěstí společnosti PAN AM v prosinci 1988 nad městem Lockerbie ve Skotsku. Dlouhodobým šetřením bylo prokázáno, že pachatelem tohoto činu byly teroristické skupiny z Libye, kam byl v rámci obchodu Semtex dovážen. Často byl tento druh zneužíván teroristy – Irskou republikánskou armádou i palestinskými extrémisty.

Černý Semtex 10 je vojenskou verzí s kvalitnější a trvanlivější plastickou složkou.

Preventivní činnost v oblasti výbušnin a trhavin se odvíjí v součinnosti těchto subjektů: Ministerstva ČR – zvláště MV ČR, MO ČR, MPO ČR dále, Policie ČR, Armádou ČR, Hasičským záchranným sborem, Generálním ředitelstvím cel, mezinárodními policejními a zpravodajskými partnery a také zpravodajskými službami ČR.

2.2.3 Nezákonný obchod s jaderným a toxickým materiálem

Tento druh trestné činnosti se na našem území vyskytuje velmi zřídka. I z tohoto důvodu je na tuto problematiku vyčleněno pouze několik specialistů, kteří však varují, že vzhledem k hospodářské krizi představují bývalé státy Sovětského svazu velké nebezpečí, a to především z hlediska nelegálního šíření jaderných materiálů.

V problematice kriminality na úseku chemických, biologických, radioaktivních, jaderných zbraní a ostatních vysoce nebezpečných látek CBRN existuje několik aspektů, např. možnost krádeží s následnými pokusy o prodej ve výzkumných ústavech a výrobnách těchto materiálů. K vnitřním bezpečnostním rizikům patří současná platná právní úprava, která důsledně nepostihuje všechny formy uvedené trestné činnosti,

využívané ze strany pachatelů. Z hlediska vnitřní bezpečnosti pak hrozí riziko neodborné manipulace a nakládání s těmito materiály. Jedná se o látky, které mohou být velmi snadno a účinně zneužity k útokům proti životu a zdraví osob, a v důsledku ať už úmyslného či nedbalostního jednání může dojít k přímému ohrožení života a zdraví osob a rozsáhlému poškození životního prostředí.²¹

Preventivní činnost v této oblasti je podobná jako u kriminality v oblasti zbraní, výbušnin a vojenského materiálu. Zde se dále úzce spolupracuje s Ministerstvem zdravotnictví, Státním ústavem jaderné, chemické a biologické obrany, Nejvyšším báňským úřadem, Státním úřadem pro jadernou bezpečnost, Státním ústavem pro radiační obranu a Státním ústavem jaderné, chemické a biologické obrany.

2.3 Převaděčství, obchod s lidmi

Bezpečnostní složky u nás stále monitorují zločinecké gangy, které jsou v přímých vazbách na zahraničí, a jejich činnost na území České republiky se tedy odvíjí od trendů mezinárodního organizovaného zločinu.

Jelikož je Česká republika členem EU, je zaznamenáván stále více rostoucí zájem organizovaného zločinu o pronikání do západní Evropy prostřednictvím právě České republiky. Jejich organizovanost je na vysoké úrovni spolu se stále větší agresivitou zločineckých gangů. Nebezpečím plynoucím z aktivit organizovaných gangů je také snaha legalizovat jejich zisky a postavení prostřednictvím získání vlivu na státní správu. Organizovaný zločin k tomu používá různých způsobů – především korupce ve všech formách, sponzorování zájmových skupin či jednotlivců a v neposlední řadě i vydírání.

2.3.1 Převaděčství

Ilegální migrace je smutnou realitou, že běženci jsou lidským zbožím. Organizovaná forma má návazné fáze.

---

²¹ Zpráva o situaci v oblasti veřejného pořádku a vnitřní bezpečnosti na území ČR za rok 2004. (nepublikováno)

- a) Jde o osoby, které chtějí opustit svou zemi z ekonomických důvodů do jejich vysněné cílové země, a to z pravidla pod lživými přísliby.
- b) Ilegální přechod realizují gangy formou lstí, padělání dokladů a podvodů. Za toto si nechávají od běženců zaplatit sumy, které zruinují běžence, či celou jeho rodinu.
- c) Pokud ilegálně převedené osoby dosáhly cílené země, dochází často ke zločinnému zneužití těchto běženců.

Vzhledem k tomu, že finanční částka za ilegální převod přes hranice cílového státu je astronomicky vysoká, nemohou ji běženci z podřadných prací zaplatit. Z tohoto důvodu jsou následně různými formami vydírání. Organizovaným skupinám nahrává fakt, že uprchlíci jsou v zemi nelegálně, neznají často místní jazyk a nemají kde bydlet.

Nelegálně převedeným běžencům je azyl udělován až po zvážení důvodů o jeho žádost. Kladně jsou většinou vyřizovány žádosti podávané z důvodů rasových, náboženských, politických, národnostních. Na zváženu bývá při poskytování azylu hospodářská situace v zemi uprchlíků.

L. Čírtková a I. Zoubková uvádějí, že zkušenosti západoevropských a zámořských států ukazují, že uprchlictví vystupuje jako vnější intervenční faktor do sociálně strukturálních vazeb společnosti. Podněcuje vznik nových a zostruje již existující ohniska napětí. Právě proto bývají uprchlíci v sociologické, kriminologické a kriminalistické literatuře označováni jako rizikový faktor.²²

Česká republika je v oblasti uprchlictví a převaděčství do značné míry zemí tranzitní, hlavně pro běžence z jihovýchodní Evropy, z Asie – Indie, Pákistán, Vietnam, Nepál, Čína atd. Zde se podílejí na převaděčství zejména gangy z bývalé Jugoslávie, ale i občané České republiky. Jde o nebezpečí vedoucí k nárůstu kriminalizace a ke konfliktům v souvislosti s uprchlíky, kteří byli chyceni u nás, či vráceni ze zemí západní Evropy – zejména z Německa a z Rakouska. Následně se tito uprchlíci pokoušejí žádat o pobyt a azyl v naší zemi.

---

²²Čírtková, L., Zoubková, I., *K problematice uprchlíků z kriminologického hlediska*, Československá kriminalistika, Praha 1991. 86 s.

2.3.2 *Obchod s lidmi*

Vážným porušením lidských práv je obchod s lidmi. A přesto je jedním z nejvíce výnosných aktivit organizovaného zločinu, a to hlavně k účelům prostituce, ale často i k ponižující málo placené práci. Organizovaný zločin obchoduje i s dětmi a s lidskými orgány.

Česká republika je nejen cílovou zemí v oblasti obchodu se ženami, ale i zemí tranzitní. Nejvíce žen k provozování prostituce v České republice je ze zemí bývalého Sovětského svazu, Bulharska, Rumunska, Slovenska, bývalé Jugoslávie, Vietnamu, Číny. V rámci rotace jsou ženy z České republiky vyváženy do zemí Evropské unie, arabského světa, Japonska atd.

Největší koncentrace v oblasti provozování prostituce organizovaným zločinem je soustředěna do příhraničních oblastí České republiky, a to s Německem a Rakouskem, kdy jsou dále ženy nabízeny ve velkých městech. Sexuální turistika je často cílem krátkodobých cest cizinců do ČR. Na našem území je tento organizovaný zločin za pomoci našich občanů převážně v rukou Bulharů a ruskojazyčných gangů. Rovněž romská komunita se podílí ve značné míře na prostituci v ČR. Dokonce německé organizace na ochranu žen, kterým se podařilo vymanit ze spárů tohoto zločinu několik desítek/stovek... žen, poukázaly v televizním programu společnosti ARD z roku 2003 na údajnou dětskou prostituci na Chebsku.

K výše uvedenému případu píše Antonín Jírotka v časopisu *Policista*, že německá nevládní organizace Karo a TV kanál ARD vyslaly do Chebu své redaktory s cílem získat podklady a informace o údajné dětské prostituci, avšak dle šetření Policie ČR v Chebu toto nebylo prokázáno. Šlo zde o loupežné přepadení, a to po domluvě německých redaktorů na nabídku dětské prostituce ze strany romské komunity, kdy na smluveném místě byli redaktoři přepadeni a oloupeni. I přesto program ARD odvysílal po úpravě natočeného materiálu dokument o dětské prostituci. Dle okresního policejního ředitele plk. Jaroslava Kerbice byli lupiči dopadeni a vyšetřením vyvráceny zveřejněné informace německého kanálu ARD.²³

Novodobé „sexuální otrokyně“ jsou v případě neposlušnosti vystaveny fyzickému násilí nejbrutálnějších forem. Jsou známy bohužel případy ubití, zavraždění

---

²³ Jírotka, A. časopis *Policista*, číslo 5/2003, s.6, vydává Ministerstvo vnitra ČR

dívek a žen prostitutek na území ČR. Avšak odsouzených pasáků, kuplířů, bosů tohoto organizovaného zločinu je jen velmi málo!

Až do roku 2002 bylo obchodování s lidskými orgány z hlediska stávající jurisdikce v podstatě nepostižitelné. Novelizace trestního zákona vede k vytvoření nové skutkové podstaty trestného činu „nedovolené nakládání s tkáněmi a orgány“.

2.4 Drogy

Jedna z nejvíce frekventovaných forem organizovaného zločinu je nelegální obchod s drogami, vyznačující se mezinárodností, profesionalitou, konspirací, zdánlivě neomezenými prostředky a také částečně méně účinnými sankčními systémy v demokratických státech.²⁴

Boj o trhy je stále brutálnější. Nezákonné zisky na kriminální bázi v České republice jsou čím dále větším nebezpečím. Kriminální profit slouží též k podpoře, rozšiřování a stabilizaci zločinné moci.

Počet závislých na drogách stále narůstá, a to především v kategorii nezletilých. S drogami je úzce spojena „nepřímá opatrovací kriminalita“, tj. osoby závislé získávají finance k nákupu drog různou trestnou činností.

V důsledcích politických a společenských změn a vývoje ve východní Evropě, tedy i v České republice, došlo nejen k nárůstu distribuce drog, ale i k rozšíření arzenálu nabídky. Mezi nejrozšířenější drogy lze zahrnout kokain, marihuanu, LSD, extázi, heroin, a pervitin (metafetamin). K dnešním dnům používá pervitin v České republice na dvacet až třicet tisíc občanů, kdy jen v roce 2007 bylo Policií ČR odhaleno 388 varen pervitinu.

Území České republiky se stalo tranzitní zemí pro mezinárodní obchod s drogami, směřující především severní Balkánskou cestou k překupníkům a konzumentům do západní Evropy. Vedle této Balkánské cesty pronikají zásilky drog ze zemí bývalého Sovětského svazu. Díky našim liberálním podmínkám pro uznání legálního pobytu, pro jednoduché zakládání krycích firem, nízké tresty za drogové

---

²⁴ Němec, M. *Mafie a zločinecké gangy*, Eurounion, Praha 2003, 132 s. ISBN 80-7317-026-4

delikty a šance uchránění majetku z drogových obchodů před propadnutím státu se stává Česká republika v této oblasti tzv. „bezpečnou zemí“.

Po pádu železné opony rapidně narůstají aktivity občanů České republiky v oblasti mezinárodního nelegálního obchodu s drogami. Jako nejpočetněji zastoupená skupina se zatím jeví kategorie tzv. kurýrů, o čemž svědčí i rostoucí statistické údaje o zadržení našich občanů se zásilkami nelegálních drog v zahraničí (Thajsko, Itálie, Skandinávie, Francie a další). Základním modem operandi vzniku a existence těchto gangů je kombinace Čechů - občanů ČR, emigrantů, reemigrantů a cizinců, kdy se organizátoři těchto skupin snaží využít znalostí a kontaktů česky mluvících občanů v zahraničí, jejich znalosti prostředí a vybudovat drogové kanály na území České republiky. A to ať již zpočátku pod přikrytím legálních komerčních aktivit, nebo přímo jako tajný nelegální drogový kanál.²⁵

V oblasti spotřeby drog je nejvíce zastoupena věková skupina 18 až 25 let (přes 40%) a nad 25 let (50-55%). Bohužel lze evidovat nárůst podílu na užívání drog a obchodu s nimi u dětí.

2.4.1 Preventivní činnost v oblasti drog

Drogová prevence je nejen úkol politický, ale i pedagogický, medicínský, právní, sociální a také policejní. Bylo by dobré, kdyby kompetentní orgány využily skutečností zemí západní Evropy:

- Že legalizace užívání tzv. měkkých drog (marihuana) vede ke zvýšení spotřeby drog a počtu závislých osob.
- Legalizace užívání a držení drog pro vlastní potřebu vede k nekontrolovatelnému rozšíření drog zejména mezi mládeží, zde jsou získáváni další konzumenti a distributoři.
- Určité množství uživatelů tzv. „měkkých drog přechází postupně na „tvrdé“ drogy.
- Užívání drog se negativně odráží v ekonomice a sociální sféře, zvyšují se výdaje na léčbu, terapeutiku, na zdravotní a důchodové zabezpečení.

---

²⁵ Nožina, M. *Mezinárodní organizovaný zločin v ČR*. Koniasch Latin Press, Praha 1997. 187 s. ISBN 80-85917-35-1

- Na zvýšené trestné činnosti má velký podíl užívání drog.
- Zlegalizování (byť jen částečné) užívání drog nevede ke snížení organizované kriminality, drogové gangy se dokážou rychle přeorientovat na jiný druh činnosti.
- Léčebné programy nejsou samy o sobě s to problém drog řešit, jsou velmi náročné a převážně se jedná o neziskové organizace.
- Zvýšená represe vůči výrobcům, dealerům a konzumentům drog vedla ke snížení počtu drogově závislých, není však schopna řešit problém, kde je obyvatelstvo ekonomicky závislé na výrobě drog či surovin (např. Kolumbie, Nigerie, Kosovo, Afghánistán, Turecko atd.)

Problém drog je problémem mezinárodním a z tohoto hlediska je nutno k tomuto přistupovat. Žádný stát jej nemůže vyřešit sám. Dosud neexistuje mechanismus, který by dokázal obchod s drogami zlikvidovat. Dokud bude po drogách poptávka – a s tím je třeba počítat – a lidé budou za drogy ochotně platit, lze negativní důsledky tohoto fenoménu více či méně úspěšně omezovat.²⁶

Lze konstatovat, že Národní protidrogová centrála NPC má řadu úspěšných akcí a dopadení pachatelů této závažné trestné činnosti.

2.5 Korupce

Co je to korupce? Korupce je zneužitím pravomocí za účelem získání nezaslouženého osobního prospěchu. Znamená takové jednání představitelů veřejného sektoru (ať už se jedná o politiky či státní úředníky nebo o osoby jim blízké), jímž se nedovoleně a nezákonně obohacují prostřednictvím zneužívání pravomocí, které jim byly svěřeny.

Je to jeden z nejvážnějších problémů naší společnosti, kdy je Česká republika v rámci EU v této oblasti organizovaného zločinu hodnocena mezi státy s vysokým procentem korupčního jednání a uzavírá s Polskem poslední příčky zemí EU. Pokud

---

²⁶ Němec, M. *Organizovaný zločin*. Naše vojsko, Praha 1995. 62 s. ISBN 80-206- 0472-3

korupce zachvátí veřejnou správu, pronikne tak do policie a justice, stává se neřízenou střelou, která je schopna likvidovat i základy právního státu.

Korupce je problém prorůstání etickým, politickým, ekonomickým, sociálním, společenským, trestně právním prostředím. Cíl organizovaných zločineckých struktur je vybudování pozic a na to navazující ovládnutí veškerých struktur státu. V České republice je korupce bohužel ve většině případů neprokázána jak u pachatelů, tak u příjemců různých forem korupce (peníze, luxusní automobily, pobyty v atraktivních destinacích, nemovitý majetek atd.). Máme na mysli údajná korupční ovlivňování nejen na úrovni komunální politiky, ale i korupci sahající až do nejvyšších politických sfér, do parlamentu, údajná napojení některých vrcholových bývalých či současných představitelů na podsvětí, vedení firem a tím případnou možnou formu korupce – zatím neprokázáno.

Jako příklad mohu uvést příspěvek redaktora Jakuba Troníčka z deníku *Právo*, kde uvádí sdělení někdejšího elitního detektiva protikorupční policie Karla Tichého, že vazby některých politiků a podnikatelů na podsvětí byly daleko těsnější, než jak se může v současné době z dostupných informací zdát. Tento bývalý policista několik let plnil výbušný spis Krakatice poznatky o aktivitách kontroverzního podnikatele Františka Mrázka nebo Radovana Krejčíře. Dále tento bývalý detektiv uvádí, že už bylo několik pokusů z politicko-podnikatelských kruhů získat od něj alespoň část tohoto spisu. Tichý naznačil, že na politicích ovšem jeho tým cíleně nikdy nepracoval. Všichni se tam dostali na základě prověřování aktivit lidí z kriminálního prostředí. Tento detektiv dal najevo svou ochotu promluvit o okolnostech provázejících rozsáhlé vyšetřování a následující úniky informací do médií koncem loňského roku a bezprostředně poté, co si ho předvolala inspekce policie, která má na starost vyšetřování trestných činů policistů. Dále uvádí, že už od roku 1995, kdy se poprvé střetl s kontroverzním podnikatelem Mrázkem, je neustále perzekuován a vyslýchán inspekcí.²⁷

Dne 1.4.2009 poslanecká sněmovna projednávala zřízení vyšetřovací komise k prorůstání organizovaného zločinu do politiky, do činnosti orgánu veřejné moci.

---

²⁷ Troníček, J., Politici a mafiáni měli k sobě velmi blízko, říká autor Krakatice. Deník *Právo* 3.3.2009, Praha 2009

Usnesení bylo přijato. Zároveň na této schůzi poslanecké sněmovny bylo odsouhlaseno zbavení mlčenlivosti bývalého elitního důstojníka Karla Tichého

Hamlet kdysi řekl: „Něco shnilého je ve státě Dánském“. Když jeden z bývalých ředitelů BIS Jiří Růžek říká velmi zarážející prohlášení.

I kdyby jeho služba narazila na spis plný těch nejprokazatelnějších informací o úplatkářství politiků, stejně by BIS nic nepodnikla. „Tak si to představte – vyrazíme po korupci těch nejmocnějších. Co by se asi stalo? Do týdne by nás vláda rozpustila“²⁸

Zarážející je, že nejsou ojedinělé případy korupce u policistů v různých složkách MV ČR, počínaje některými dopravními policisty, konče elitními důstojníky vyšetřujícími závažné trestné činy (viz. Berdychův gang).²⁹

Ani Armáda ČR se nevyhnula korupčním skandálům. Z korupce na Ministerstvu obrany už policie obvinila 51 lidí, kteří údajně zmanipulovali nejméně 30 zadávacích řízení na veřejné zakázky za 300 milionů korun. ČTK o tom informoval mluvčí protikorupční policie Roman Skřepka. Mluvčí resortu obrany Andrej Čírtek upřesnil, že třetina z těchto obviněných je bývalými úředníky Ministerstva obrany, zbytek jsou lidé ze soukromého sektoru. Zakázky se týkaly většinou drobných stavebních prací, rekonstrukcí objektů, údržby nemovitostí, tepelného hospodářství a úklidových prací. Z celkového počtu 51 obviněných je 18 stíháno i za zločinné spolčení. Policie je dle Skřepky přesvědčena, že jim prokáže vzájemné vazby. Obviněným hrozí až 10 let vězení nebo propadnutí majetku.³⁰

Alarmující je, že oblast korupce zasahuje i do justice, která by měla na právo a zákon o korupci či jiných závažných trestných činech dohlížet. I mezi neodbornou veřejností není žádným tajemstvím, že za státní či komunální zakázku se dává osm až deset procent nadhodnoceného podílu na zakázce. Těžko se však toto nezákonné jednání prokazuje.

Tímto můžeme k uvedené problematice pouze konstatovat následující: Je velice těžké korupci vymýtit, začalo-li se proti ní pozdě bojovat, je už příliš vysoko na to, aby

---

²⁸ Spurný, J. a Kundra, O. časopis *Respekt* číslo 23, strana 8, Praha 2008

²⁹ Kroupa, J. *Zločin jako profese*, Daranus, Praha 2006. 74 s. ISBN 80-86983-07-2

³⁰ Kubiczka J. rádio *Český rozhlas 7 zpravodajství*, Praha 27.2.2009

se situace zlepšila. Nicméně doufejme, začala generační výměna a ta snad přinese lepší časy.

2.6 Finanční kriminalita - praní špinavých peněz

Krátce lze praním špinavých peněz rozumět přeměnu ilegálně získaných peněz na legální majetkové hodnoty projevující se ve sféře hospodaření jako majetek získaný zákonným způsobem. Jinými slovy peníze získané organizovaným zločinem vyprat a legálně investovat.

Prokazování původu praných peněz je velmi obtížné. „Legální zisky“, v tomto případě neprokázáno, že byly nabyty páčáním trestné činnosti, jsou převáděny na zahraniční konta. Praní špinavých peněz není legalizováno pouze viditelnými hernami, nočními kluby a podobně, ale i neviditelnými „bílymi límečky“. Proces praní „špinavých“ peněz má tři etapy:

- 1) Začlenění hotových peněz do legálního peněžního oběhu – příjmy z trestné činnosti uloženy do finančních ústavů a fyzická přeprava financí do ciziny především do daňových rájů. Mezi takové tzv. daňové ráje lze například zařadit Kajmanské ostrovy, Bermudy, Bahamské souostroví, Mauritius, Panamu, Západní Samoa, Belize a Maroko. V těchto zemích lze za bezmála 50 tis. CZK získat zcela legálním způsobem základní verzi obchodní anonymní offshore a.s. se vším všudy, tedy i offshore s bankovním účtem. Vše na legální a zákonné úrovni.
- 2) Likvidace případných stop po špinavých penězích – tj. uložení do mezinárodního finančního systému. Zisky pak putují mezi více institucemi v různých státech.
- 3) Zpětná cesta a vložení nezákonně získaných finančních částek do podnikání- a tím vzniká dojem, že byly získány obchodní činností – ať již do nemovitostí, akcií podniků, cenných papírů, dlužných úpisů, zlata apod.

Konkrétní případ „obří pračky“ se podařil odhalit Policii ČR v říjnu roku 2008. Jedná se o sumu dle detektivů 5,3 miliardy korun – ujednotit zkratky, které byly

vyvezeny z Česka. Celý proces „praní“ proběhl ve směnárně patřící cizincům – Britovi J.L.D., majícímu další aktivity v Praze, např. luxusní rezidence a apartmány. Osmdesátiprocentní podíl směnárny, kde tato trestná činnost probíhala, patří Američanovi T.V.S., dále jednateli, kterým byl dle výpisu Egypt'an O.H.

Dle názoru bezpečnostního experta Andora Šandora se dá „prát“ např. reklamní agentura tak, aby to bylo na první pohled legální – kasina, herny, restaurace, kde je v uvedených zařízeních kontrola velmi ojedinelá. A směnárny? Zde je výborné podhoubí – nikdo neví, kolik českých peněz bylo vyměněno za valuty a naopak. V testu směnárny byla výše uvedená směnárna hodnocena mezi nejlepšími. Zde si neúčtovali žádné poplatky, byly tu zároveň i velmi výhodné kurzy. A. Šandor na otázku, zda má organizovaný zločin v této oblasti dobré podmínky, odpovídá: „Organizovaný zločin si k tomu musí nabalit aktivity, které budou legální, jinak lze těžko peníze přepírat. Legalizují se tady peníze od prostituce přes drogy, až po pašování zbraní. Takováto černá ekonomika jde do stamiliard.“³¹

Jako příklad finanční kriminality lze uvést kauzu bývalé šéfky ČKA (České konsolidační agentury) Radky Kafkové. Protikorupční policie zatkla členku představenstva Radku Kafkovou a obvinila ji z braní úplatků. Radka Kafková strávila tři měsíce ve vazbě.

Před zatčením policie ČR Kafkovou a její okolí téměř tři roky odposlouchávala. Podle informací deníku MF DNES detektivům pořád chybí jasný důkaz, který by manažerku z korupce usvědčoval. Vše stojí na telefonních odposleších a v případě zůstává řada bílých míst. Z obsahu vyšetřovacího spisu také vyplývá, že pro propuštění z vazby koncem října roku 2006 se vyšetřování téměř zastavilo. Je pravda, že od konce října nebyl uskutečněn jediný výslech, zarážející je, že nebyl vyslechnut žádný zaměstnanec ČKA, říká Tomáš Těmín, obhájce Josefa Tykvy, jednoho z podnikatelů obviněných společně s Kafkovou. Kafková je stále obviněna z toho, že za úplatek pomohla zmanipulovat jednu z pohledávek ČKA. Advokáti Kafkové se na žádost své klientky k případu vůbec nevyjadřují. Protikorupční policie tvrdí, že není pravda, že by se v případě nic nedělo. Právě telefonické odposlechy monitorované v letech 2003 až 2006 mají být klíčovým důkazem. Obvinění se údajně kódovanou řečí domlouvají, jak

---

³¹ Suchomel P., Za praní peněz v Aktiv Change padlo první obvinění. Deník MF DNES, 7.10.2008, Praha 2008

podloudně získat z ČKA pohledávku za firmu Cetus, jedním z pohrobků padlé IPB. Dluh od ČKA ve výběrovém řízení získala britská firma ARROWRISE.³²

Jeden z posledních případů finanční kriminality v souvislosti s již neexistující ČKA je případ českého podnikatele Miloše Skořepy, který je obviněn z podvodu ztracené půlmiliardy této agentury. Začátkem roku 2009 byl zatčen ve Spojených arabských emirátech. Nyní probíhá řízení, které rozhodne o jeho vydání do ČR.

Skořepa zmizel do ciziny 2007. Policie vloni v případě obvinila z porušování povinností při správě cizího majetku bývalého manažera z dceřiné společnosti firmy ČKA-Galileo Real Jana Šíka, kterému hrozí až osmiletý trest. Muž prý dal před téměř čtyřmi lety písemný souhlas k vyvedení peněz. Částka skončila na účtu soukromého majitele, který však peníze podle policie použil pro své potřeby. Skořepa s podnikatelem Savovem zprostředkovali otevření účtu ve švýcarské bance. Peníze se dostaly na účet jedné z největších bank na světě – UBS. Koncem roku 2007 se česká vláda se dohodla s UBS, že banka vrátí státu 420 milionů korun a zbytek bude vymáhat na Skořepovi. V prosinci 2007 ČKA obdržela 404 miliony, návazně dostala dalších 16 milionů korun. K 31.12.2007 ČKA zanikla a agenda přešla na Ministerstvo financí.

Skořepa je nyní stíhán pro podvod a hrozí mu až 12 let vězení.³³

Za rok 2007 obdrželo Ministerstvo financí ČR 2048 hlášení o podezřelých transakcích, 202 trestních oznámení na 131 osob. Celkem šlo o 6,6 miliardy korun, které se budou nyní jen těžko vymáhat.

2.6.1 Podnikatelští koně, bílí koně

Velmi nebezpečná je v ČR forma organizovaného zločinu, jejíž princip spočívá ve využívání podnikatelských koní. Podnikatelský kůň je osoba, která na své živnostenské oprávnění a na své jméno nakupuje, nebo je donucena nakupovat podvodně od různých výrobců a velkododavatelů různé zboží, dále odběratelé, kriminální skupiny či zločinecké organizace, které zboží za nižší než tržní cenu prodávají obchodníkům či překupníkům. Tito bílí koně jsou často k této činnosti donucováni. V případě, že jsou nepohodlnými, jsou i fyzicky likvidováni. Tyto formy

---

³² Tvarůžková L., Manažeři Lesů ČR mají mimořádně výhodné smlouvy. Deník *MF DNES* 18.4.2007, Praha 2007

³³ Horáček, F., Podnikatel Skořepa z kauzy ČKA zmizel. Deník *MF DNES*, 26.2.2009, Praha 2009

trestné činnosti se obtížně vyšetřují. Pachatelé stojí v ústraní a pro obchodní okolí jsou neznámí. Pro trestný čin podvodu je pak stíhán a odsouzen kůň.

Pojem bílých koní zavedli v České republice romští zločinci, kteří si našli bezdomovce, gadža, umyli ho, zavedli k holiči a koupili mu slušné šaty. Potom s ním oběhli úřady a pomohli mu vyplnit ohlášení živnosti a předmět podnikání. Bílý kůň začal pak za skromnou úplatu podepisovat milionové faktury a dělal to tak dlouho, dokud všechno neprasklo. Romové se nakonec snažili svého koně vyvézt do zahraničí, anebo ho zabili, aby již o ničem nevyprávěl. Případně ho nechali zavřít s nadějí, že sami nikdy nic nepodepsali a že proti nim nejsou důkazy.³⁴

Existují i bílí koně na vyšší úrovni, kteří vědí, komu a čemu slouží, avšak jejich konce jsou obdobné. Dovolte, abych reprodukoval slova Janka Kroupy, známého žurnalisty: „Kdyby se u nás vypustila přehradní jezera, mohly by kosti na jejich dně vyprávět.“

2.6.2 Podvodné konkurzní řízení

Konkurzy nebo i bankroty již nejsou v České republice tak novým pojmem. Tato trestná činnost znamená, že naplánované konkurzní řízení – podvod- je obchod založený na zneužití úvěru. Tento „pavouk“ neboli schéma plánování a realizace podvodného konkurzu se skládá z nadměrného nákupu zásob na úvěr, prodeje či jiného způsobu nakládání se zbožím takto získaným, ukrytí výnosu, nezaplacení věřitelům a tím vzniklé situace, kdy věřitelé podávají žádost, aby byl dlužník prohlášen za insolventního. Cílem organizovaných skupin, řídících tento proces, je úpadek podniku.

Převážně takováto podvodná konkurzní řízení se realizují v oblasti běžného zboží, jakým je elektronika, nábytek, hodinky, oděvy, kožešiny, potravinářské výrobky. Podstata podvodu tkví v získání úvěru a v jeho následném zneužití.

Například na seznamu konkurzních správců, kteří se mají starat o majetek zkrachovalých firem, je několik trestně stíhaných lidí. Informovala o tom TV Nova 25.1.2009 s tím, že Ministerstvo spravedlnosti slíbilo, že podmínky pro výkon této funkce zpřísní. Uvádím trojici správců prvoinstančně odsouzených za brání úplatků, kteří dál působí v Liberci. Mezi správci figuruje také Jan Harangozzo, který je

---

³⁴ Kroupa, J. *Zločin jako profese*, Daranus, Praha 2006. 103 s. ISBN 80-86983-07-2

obžalovaný z podplácení pracovníka NBÚ. Harangozzo navíc spolupracoval s údajným šéfem konkurzního gangu Vladislavem Větrovcem, který je podezřelý, že se podílel na podvodných konkurzech, při nichž vznikla škoda ve výši 290 milionů korun.

2.6.3 Pozemkové podvody

V České republice se tato forma zločinu projevuje řadou podvodů s pozemky nejen na bázi restituce, ale i v souvislosti s výstavbou nových obytných lokalit, staveb nových nákupních center. Zvláště nebezpečné jsou podvody s pozemky uskutečněné v součinnosti se zkorumpovanými úředníky státní správy a samosprávy, kde je protěžován předem vytypovaný zájemce. Tento zájemce musí být solventní a na úkor státu a poctivých občanů k úplatkům ochotný.

Uvádím příklad bývalého ministra zemědělství ČR Petra Zgarby. Jednalo se o převod lukrativních pozemků v Uhříněvsi u Prahy i jinde prostřednictvím změny výdeje náhradních pozemků, schválené Prezidiem pozemkového fondu ČR (PF). Že by zde byl porušen zákon? Nebylo to zapotřebí, jelikož PF si sám uzpůsobil zákon tak, aby mohla transakce proběhnout. Výsledek byl, že osoby, které měly pozemky získat, mohly zbohatnout o miliardy korun a o tyto prostředky naopak mohla zchudnout státní pokladna, protože převáděné pozemky byly státní, spravované PF. Role bývalého ministra zemědělství byla následující: stavěl se do role člověka, který o podstatě transakce nevěděl, proti dalším podobným praktikám bude bojovat a vinu hledá v Prezidiu PF a pracovnících fondu.

Ministr Zgarba tvrdí, že o „nebezpečí Uhříněves“ nevěděl. Avšak jeho předchůdce Jaroslav Palas veřejně prohlásil, že ministra Zgarbu na problém upozornil, což Zgarba nedokázal věrohodně vyvrátit. Dále ministr Zgarga tvrdí, že nemohl změnit rozhodnutí kolektivního orgánu Prezídia PF, ale přesto jej po těchto transakcích za měsíc změnil. Pokud s rozhodnutím Prezídia PF tak zásadně nesouhlasil, jak tvrdí, mohl na tuto skutečnost upozornit v médiích. A přesto tak neučinil. Jak je možné věřit, že o ničem nevěděl? Zvláště, když Gabriela Večeřů, který pozemky Uhříněvsi původně získal, velmi dobře zná.

Jedinečnost kauzy „Uhříněves“ tkví pouze v tom, že jde pouze o velké peníze.³⁵

---

³⁵ Havel, P., Jak Zgarba dohlíží na podvody. Deník *Lidové noviny* 8.5.2005, Praha 2005

Za jednu z posledních kauz lze označit stíhání tří plzeňských soudních znalců z oboru ekonomiky. Policisté je začali trestně stíhat pro podezření, že zkreslenými znaleckými posudky umožnili několika firmám podvodně navýšit základní kapitál v řádech stovek milionů korun. Obvinění znalci potvrzovali, že pozemky patřící firmám skrývají pohádkové nerostné bohatství. Ve skutečnosti šlo většinou z ložiskového hlediska o pozemky už téměř vyčerpané či zcela bezvýznamné. Třem osobám bylo sděleno obvinění z trestného činu křivá výpověď a nepravdivý znalecký posudek. Jsou ohroženi trestní sazbou od dvou do deseti let. Potvrdila to šéfka plzeňského státního zastupitelství Antonie Zelená. Například znalci odhadli základní kapitál firmy Cihelny KRYRY, a.s. s přihlédnutím k zásobám cihlářské hlíny a písků na částku téměř tři čtvrtě miliardy korun, přičemž skutečná hodnota podle znalce přizvaného policií měla být jen 18 milionů korun. Nabízí se varianta, že akcie společnosti mohli prodávat za velké peníze, přičemž jejich skutečná hodnota byla mnohonásobně nižší.³⁶

2.7 Padělání peněz a zboží

V problematice padělání peněz policie sjednocuje postup subjektů podílejících se na vyhledávání, objasňování a dokumentování této trestné činnosti, a to i v rámci mezinárodní spolupráce. Systematicky zpracovává získané informace, analyzuje je, třídí a vypracovává strategické výstupy. Předkládá podklady pro výměnu informací o padělání platebních prostředků, s obdobnými zahraničními policejními útvary spoluvytváří postupy a strategie proti padělání. Vede, doplňuje a vyhodnocuje informační systém hlášení výskytu padělků a odborných vyjádření zpracovaných k padělkům zkušebnou platidel ČNB a hlášení výskytu padělků jiných platebních prostředků na našem území. Zpracovává předběžné posouzení pravosti peněz a jiných platebních prostředků, kde je podezření z penězokazectví před zahájením trestního stíhání.³⁷

---

³⁶ Biskup, P., Znalci dávali zkreslené posudky na pozemky, hrozí jim soud deník *Právo* 10.1.2009, Praha 2009

³⁷ Zpráva o situaci v oblasti veřejného pořádku a vnitřní bezpečnosti na území ČR za rok 2005. (nepublikováno)

2.7.1 Padělání peněz

Ve všech průmyslově vyspělých zemích s konvertibilní a stabilní měnou se objevuje v různém stupni, a to jak bankovek, tak mincí. Evropa i případy v České republice ukazují, že pachatelé se zaměřují především na padělání dolarových bankovek USA a Eurobankovek.³⁸

Z pohledu kriminalistických zkušeben se kvalita padělků rozděluje dle nebezpečnosti do následujících stupňů:

- a) Velmi nebezpečný padělek
- b) Nebezpečný padělek
- c) Zdařilý padělek
- d) Méně zdařilý padělek
- e) Neumělý padělek

Pokud jsou naše bankovky vyšších nominálních hodnot vyráběny, tak zejména ve speciálních zahraničních dílnách. Orgány Policie ČR dokumentují, že padělky valut u nás platí hlavně cizinci ze zemí bývalého Sovětského svazu, bývalé Jugoslávie, Bulharska a Rumunska.

Padělání peněz v ČR. V roce 2003 – 2007 bylo policií ČR zjištěno 13.797 případů padělání a pozměňování peněz. Objasněno z toho bylo 1.569 případů. V této souvislosti bylo stíháno 966 osob.³⁹

Rok	Zjištěno	Cekem objasněno	Stíháno osob celkem	Občané ČR	Cizinci	Škoda celkem v tis. Kč
2007	2302	220	206	190	16	50625
2006	2718	570	199	173	26	92761
2005	3968	458	257	231	26	37361
2004	2894	194	190	166	24	31821
2003	1915	127	114	97	17	22250

³⁸ Němec, M. *Maťe a zločinecké gangy*, Eurounion, Praha 2003. 74 s. ISBN 80-7317-026-4

³⁹ Fialová, B., Padělání peněz v ČR. Deník *MF DNES* 28.2.2008, Praha 2008

2.7.2 Padělání zboží a jeho značek

Touto organizovanou trestnou činností dochází k porušování předpisů o nekalé soutěži (§ 149 tr. zak.), porušování práva k ochranné známce, obchodnímu jménu a chráněnému označení původu. Jinými slovy - cílené masové napodobování a falzifikace chráněného zboží a značek.

V případě této sféry nejde jen o škody hospodářské pro firmy či stát. Dále je možno uvést repliky a falšování léků, ochranných prostředků, různých technických prostředků, čímž může docházet k ohrožení zdraví a života lidí (§ 193, 194 tr. zák.). Touto nelegální činností se zabývají zejména zločinecké organizace čínské a vietnamské. Dle zjištěných indicií jde zejména o zboží dovezené z Číny a vietnamskými gangy odebírané. V řadě případů se v padělatelských dílnách přímo i vyrábí. Namátkou bych uvedl druhy padělaného zboží, které lze v různých velkoobchodech, ale i v některých malých obchodech zakoupit (textil, parfumerie, kosmetika, cigarety, náhradní součástky do aut, náradí, potraviny atd.). Zvláště v případech padělání DVD a CD nosičů může někdy docházet k další trestné činnosti.

Na tuto nezákonnou činnost navazuje obchod s nelegálně získaným zbožím. Zde jde o zboží pašované z ciziny nebo vyrobené v ČR, ale nezdaněné nebo údajně vyvezené do ciziny dnes již mimo rámec EU (např. alkohol, cigarety, DVD, CD, oděvy). Touto oblastí se zabývají převážně asijské komunity. Prokázala to řada kontrolních akcí státní správy Policie ČR, Celní správy, České obchodní inspekce na vietnamských tržnicích. Takto zrealizované zboží přináší organizovanému zločinu milionové částky.

Příkladem padělání zboží je akce Celní správy, která na tržnici Dragon ve Svatém Kříži u Chebu zajistila následující padělané věci: 630 tis. kusů neoznačených cigaret, 98 tis. kusů textilu, přes 12 tis. párů značkových bot, na 55 tis. kusů pirátských kopií hudebních a filmových titulů a to vše v celkové hodnotě téměř 189 milionů korun.⁴⁰

---

⁴⁰ Třeček. Č., Zátah na tržnici Dragon odhalil padělky za 189 milionu. Deník *MF DNES* 22.5.2008, Praha 2008

2.8 Krádeže motorových vozidel

O vysoce profesionalizovaných skupinách pachatelů lze hovořit zejména v souvislosti s krádežemi motorových vozidel. Zločinecké skupiny a v nepatrné výši individuální pachatelé tvoří krádežemi aut téměř jednu třetinu majetkové trestné činnosti. K tomuto jevu dochází především „díky“ problémům s registrací motorových vozidel, ztrácí se identita vozidla, častým odhlašováním a přihlašováním v různých částech republiky přes fiktivní majitele dochází k evidenčnímu praní. Zejména malé opravy dokážou změnit VIN, provést přestavbu vozidla, využít technických průkazů od již neexistujících vozidel.

Organizovaní zločinci, zabývající se ojetinami, pronikají do značkových autoservisů ve snaze získat informace o daném automobilu, získat duplikáty klíčů a zabezpečovacího systému. Přesto, že větší část zcizených motorových vozidel zůstává v České republice, tak ostatní jsou po získání zahraničních technických průkazů, kupních smluv atd. převážena do zahraničí.⁴¹

Ve vývozu odcizených vozidel figurují ve spolupráci s našimi pachateli převážně organizované skupiny v Polsku, v bývalé Jugoslávii, v postsovětských republikách, Rumunsku a Bulharsku. Zločinecké organizace, zabývající se krádežemi vozidel, využívají ČR jako tranzitní zemi, a to ze západní Evropy na východ, případně i do některých zemí arabského světa. Bohužel se na některých krádežích podíleli i policisté s úkolem zlegalizovat a přihlásit zcizená vozidla. V ČR jsou dále v nemalé míře zaznamenány i krádeže kamiónů včetně nákladu (předem vytypovaného). Známé jsou příklady odcizených kamionů s cigaretami, alkoholem a elektronikou, kdy k této trestné činnosti dochází především v nočních hodinách na odstavných parkovištích poblíž dálničních sítí.

2.9 Ilegální obchod, krádeže starožitností a uměleckých předmětů

V době totalitního režimu tyto krádeže existovaly, ale vzácně. Pachatelé potřebovali zcizené věci zpeněžit, což dříve bylo velmi obtížné. Dostat cenné umělecké

---

⁴¹ Nožina, M., *Mezinárodní organizovaný zločin v ČR*. Koniasch Latin Press, Praha 1997. 136 s. ISBN 80-85917-35-1

předměty či starožitnosti do ciziny bylo riskantní a téměř nemožné. Po politických a společenských změnách po roce 1989 a tím i otevřením hranic dochází k snadnějšímu převezení kradených předmětů do zahraničí.

Odborníci odhadují, že ročně je zcizeno v České republice kolem 20 tisíc starožitných a uměleckých předmětů a jen nepatrná část se jich podaří zajistit.⁴²

Zločinecká uskupení se soustřeďují na loupeže v památkových a církevních objektech, v galeriích, na výstavách, ale i u soukromých držitelů uměleckých či starožitných předmětů. Obchod se starožitnostmi se stává vedle drog, zbraní, prostituce jedním z nejatraktivnějších.

2.10 Kriminalita v informačních technologiích.

Počítačovou kriminalitu dělíme na přímou a nepřímou. Přímá kriminalita zahrnuje neoprávněné získávání informací z databází, neoprávněné užívání práce počítačů, ničení a poškozování počítačů (hardware) a programů (software), ilegální výrobu počítačové techniky kopírující cizí vzory a ilegální kopírování programů zvané počítačové pirátství. Nepřímá kriminalita zahrnuje měnění programů, měnění výsledků počítačově zpracovaných dat a vkládání živých dat do počítačového systému.

Klasickým příkladem jsou propracované útoky na počítačové bankovníctví, tzv. phishing, kdy zločinci pomocí falešných emailů nebo nepravých webových stránek lákají z klientů bankovní přístupové kódy k jejich účtům s cílem z těchto účtů čerpat finanční částky.

Zločinecké organizace zahlazují různými formami počítačové kriminality vlastní trestnou činnost, vytvářejí podmínky pro praní špinavých peněz. Počítače mohou být zneužity i pro hospodářskou kriminalitu (krácení daní, manipulace s daty ve skladovém hospodářství, manipulace o tržbách, stavu pracovníku, nemocenského pojištění, stavu účtů). Pachatelé s oblibou vytvářejí programy usnadňující jejich trestnou činnost, např. počítačové programy na principu pyramidy.

T. Sokol a V. Smejkal řadí tuto kriminální činnost do dvou základních skupin:

---

⁴² Novotný, O., Zapletal, J., *Kriminologie*, ASPI Publishing s.r.o. Praha 2004. 49 s. ISBN 80-7357-026-2

- a) delikty, kde je počítač (program, data) nástrojem zločince.
- b) delikty, kde je počítač (program, data) cílem zločinného útoku.⁴³

Poslední doba přináší nový pojem, a to počítačový terorismus nebo také kybernetický terorismus. Je to souhrnný název pro teroristické aktivity, jejichž cílem útoku, použitým prostředkem nebo přenašečem je tzv. „kyberprostor“ neboli jde o teroristické aktivity prováděné prostřednictvím počítačové sítě a touto sítí řízených systémů.

Přibývají obavy, že se teroristé pustí do boje v kybernetickém prostoru. Útok na počítačové systémy je pro teroristy velmi lákavý. Teoreticky umožňuje malé skupince odborníků, či dokonce jenom jedinci dosáhnout s relativně malými náklady takových cílů proti mnohem silnějšímu protivníkovi, které by byly pro ně jinak naprosto nedosažitelné.

Z výše uvedených faktů je počítačový terorismus velmi nebezpečný a jeho použitím jsou ohroženy informační systémy řídicí centra ministerstev, vlád, výzkumných, energetických, zdravotních pracovišť, kdy zejména může být ohrožena bezpečnost státu.

3 Existence a činnost zločineckých struktur v České republice

Na území České republiky operují různá zločinecká uskupení související s mezinárodním organizovaným zločinem. Dokumentování a vyhodnocování je cíleně zaměřené na právní postih pachatelů. Vedle řešení nejtěžší násilné trestné činnosti je sledována organizovaná trestná činnost v oblasti hospodářské, korupce a násilí.

---

⁴³ Němec, M. *Mafie a zločinecké gangy*, Eurounion, Praha 2003. 59 s. ISBN 80-7317- 026-4

3.1 Ruské zločinecké struktury

Tyto zločinecké struktury využívají českých občanů, z nichž řada nezapomněla na ruský jazyk, odborníků včetně právníků, advokátů ochotných ke spolupráci. V počátcích působení v České republice šlo zjevně o organizované kruté násilí jako například přepady erotických klubů, kasin, benzinových pump, racketeering, drogy, nelegální obchod s nimi, obchod s výbušninami a jaderným materiálem. Ve druhé etapě přešly tyto zločinecké struktury na vyšší stupeň organizovaného zločinu krytý legálním podnikáním.

Společným rysem ruskojazyčných zločineckých skupin je zejména pronikání do ekonomických sfér s cílem vlivu, snaha korupce státní a komunální správy. Ruské podsvětí uznává elitu, mezi níž řadí jednotlivé „staršiny“, kteří ze své pozice řídí zločinecké gangy. Jednotliví staršinové mají pak na starosti konkrétní klienty, pro které „pracují“, jednak samotné členy zločineckého gangu a dále tak zvané „poskoky“ z řad českých občanů. Pro konkrétního staršinu tak pracují ruskojazyční vojáci, ruskojazyční zabijáci, ruskojazyční zloději a ruskojazyční násilníci, působící v oblasti teritoria daného zločineckého gangu.⁴⁴

Dále do ruskojazyčných gangů lze zařadit:

- 1) Čečenské zločinecké organizace – spadající do tří nejvýznamnějších Kavkazských národů (Arméni, Gruzínci a Ázerbájdžánci). Liší se mentalitou a odporem k Rusům. Jejich trestná činnost se vyznačuje obzvláště vysokou brutalitou. V České republice fungují převážně jako vykonavatelé s ruskojazyčnými zločineckými brigádami.
- 2) Dagestánské zločinecké gangy – tyto se zaměřují na terorizování občanů bývalého SSSR, kteří projíždějí přes Českou republiku, vymáhají takzvané mýtné, obdobně olupují Rusy, Ukrajince a další občany z bývalého SSSR, kteří u nás legálně či nelegálně pracují, zejména ve stavebnictví.
- 3) Solncevská brigáda – tato působí nejenom v Praze, ale i v oblasti Karlových Varů. Jedná se o celosvětově známou zločineckou organizaci.

---

⁴⁴ Němec, M. *Mafie a zločinecké gangy*, Eurounion, Praha 2003. 63 s. ISBN 80-7317-026-4

Karlovy Vary se staly doslova hlavním městem zločineckých struktur v České republice.

3.2 Ukrajinské zločinecké struktury

Tyto se prosazují tvrdou generací nových zločinců. Své postavení ve světě zločinu získávají díky svému vzdělání v ekonomické a právní oblasti, znalostí jazyků a také stykům ve státní sféře. Velká část těchto zločinců se rekrutuje z bývalé Sovětské armády, představují vysoké činitele zejména s kvalifikací tajných a výzvědných služeb. V České republice patří ukrajinští zločinci mezi velmi aktivní, přičemž jejich brigády páchají zvláště brutální násilnou trestnou činnost. Ruskojazyčně a ukrajinské zločinecké struktury mají Českou republiku rozdělenou do teritorií. Mezi tyto zločinecké struktury patří například Luhanská, Mukačevská, Kyjevská, Lvovská, Užhorodská, Krymská, Iršavská brigáda a Krivojrogská zločinecká skupina.

3.3 Gruzínské zločinecké struktury

Jejich sférou zájmu jsou loupeže, krádeže, vydírání překupnictví, pašování drog, únosy, krádeže motorových vozidel.

3.4 Arménské zločinecké struktury

Jsou zaměřeny na nezákonný obchod s drogami, zbraněmi, obchod s ropnými produkty, zlatem, na provozování prostituce.

3.5 Moldavské zločinecké struktury

Jsou orientovány na noční podniky, vydírání, podvody, násilnou činnost zejména na severní a zčásti i na jižní Moravě.

3.6 Bulharské zločinecké struktury

Zaměřují se na organizaci a provozování prostituce, erotických podniků, krádeže motorových vozidel, racketeeringu. Zvláště po vstupu Bulharska do EU se mírně zvýšil pohyb těchto občanů v České republice.

3.7 Postjugoslávské zločinecké struktury

Po rozpadu Jugoslávie se trestná činnost chorvatských, srbských, bosenských zločineckých gangů zaměřila na obchod s drogami, na nelegální migraci, obchod se ženami, na násilnou trestnou činnost související s vymáháním pohledávek, pašováním zlata, stříbra a na distribuci v obchodních sítích.

3.8 Albánsko-kosovské zločinecké struktury

Kosovsko- albánská mafie působí v České republice hlavně v oblasti nelegálního obchodu s drogami (dealeři drog, hlavně heroinu) a zároveň úzce spolupracuje s tureckými zločineckými organizacemi. Kosovští Albánci páchají i nájemné vraždy a obchodují se zbraněmi a trhavinami. Specifická je pro ně činnost organizovaného vloupání, vydírání a používání tvrdých metod. V České republice byly již souzeny některé špičky kosovsko – albánských gangů operujících na území České republiky.

3.9 Vietnamské zločinecké struktury

Česká republika společně s Německem a Polskem patří mezi země EU s největší vietnamskou komunitou. Jejich příchod do ČR se datuje již před rokem 1989 jako pomoc „bratrské“ zemi – studenti vysokých škol, ve druhé fázi pak přicházejí i učňové. Byly zde vyškoleny desetitisíce Vietnamců ovládajících český jazyk a někteří z nich uzavřeli i sňatky. Třetí vlna přišla po roce 1990, řada se jich vrátila a přišli i další Vietnamci, kteří zde začali podnikat. Základní činností byl a je stánkový prodej, ovlivněný i poptávkou v příhraničí s Německem a Rakouskem.

Vietnamští obchodníci díky svým ziskům i z nelegálního či pololegálního prodeje vytlačují české obchodníky. Začínají s lehkým spotřebním zbožím ovládat Českou republiku a zde začíná organizovaná zločinnost, mezi kterou lze zařadit pašování cigaret, alkoholu, elektroniky, textilu, padělky světových oděvních značek, kosmetiky, nahrávky CD a DVD, kdy některé nahrávky obsahují rasistickou tematiku. Dovoz tohoto nepříliš kvalitního zboží je pro vietnamské gangy zajišťován čínskými zločineckými organizacemi. Velké množství zboží se při tranzitu z přístavu v západní Evropě „ztratí“, padělky jsou buď dováženy, nebo již vietnamským zločinem zde jako tzv. originál vyráběny. Při pravidelných razích České obchodní inspekce, celních

orgánů a Policie ČR ve vietnamských velkotržnicích dochází k zabavení ilegálního zboží a padělků v desítkách až stovkách miliónů korun. Vedle obchodní činnosti se vietnamské gangy orientují též na vydírání, loupeže, vraždy s cílem nabytí větších finančních částek. U řady členů zločineckých uskupení stoupá i jejich závislost na drogách, v tomto směru se obracejí na ruskojazyčné zločinecké gangy.

3.10 Turecké zločinecké struktury

Zločinecké organizace využívají Českou republiku jako tranzitní zemi k pašování heroínu do Německa. Turečtí Kurdové se podílejí na obchodu s „bílým masem“. Organizují transport osob za prací přes ČR do západní Evropy. Násilná trestná činnost se pojí s obchodem se zlatem, koženými výrobky a textiliemi. Organizační struktura skupin je většinou založena na rodinné bázi – klanu.

3.11 Arabské zločinecké struktury

V České republice se zaměřují na distribuci a dovoz drog, např. hašiše, marihuany. Tyto nakupují za velkoobchodní ceny a dále je prodávají mezi další arabské a jiné prodejce. Drogy jsou získávány zejména od kosovských Albánců. Určité skupiny vyvíjejí iniciativu v oblasti nelegálního obchodu se zbraněmi. České zbraně jsou neustále na Středním východě velmi „populární“. Bývalá ČSSR školila arabské vojenské experty v rámci pomoci. K známým případům ilegálního obchodu patří pokus o vývoz 8200 kusů samopalů (SA vz.61) šorpion. Tyto ve skutečnosti směřovaly do Súdánu, který podléhá embargu na zbrojní dovozy.⁴⁵

3.12 Nigerijské zločinecké skupiny

Jsou vybudovány na rodinných a kmenových vazbách. V České republice bylo možné sledovat aktivity nigerijských zločinců v podobě „zvacích dopisů“, adresovaných významným českým podnikatelům s návrhem na zhodnocení jejich financí a majetku investicemi do nigerijské ekonomiky.

---

⁴⁵ Nožina, M., *Mezinárodní organizovaný zločin v ČR*. Koniasch Latin Press, Praha 1997. 69 s. ISBN 80-85917-35-1

V tomto případě lze tedy uvést skutečnost podvodného jednání s takzvanými nigerijskými dopisy. Policie ČR východočeského kraje Hradce Králové zahájila úkony trestního řízení k objasnění a prověření skutečností důvodně nasvědčujících tomu, že byl spáchán trestný čin. Ve věci tzv. nigerijských dopisů bylo na základě prvotního šetření zjištěno, že jisté společnosti s.r.o. se sídlem na Náchodsku a sedmačtyřicetiletému muži z Náchodska vznikla škoda vyčíslená na 10.700.000 korun.⁴⁶

Jsou známé případy přímých jednání českých podnikatelů s nigerijskou stranou, složení vysokých částek na tzv. zaručená konta at' ve třetí zemi, či v Nigérii. Je dokumentováno, že čeští podnikatelé jsou po příletu do Nigerie nigerijským organizovaným zločinem přepadeni a následně oloupeni.

Nejznámější obětí podvodníků s nigerijskými dopisy je mělnický lékař Mudr. Jiří Pasovský. V roce 1995 mu údajní zástupci firmy National Nigeria Petroleum Company formou dopisu nabídli, aby investoval do akcií, jejichž výtěžek měl sloužit ke stavbě nigerijského ropovodu. Jiří Pasovský se zadlužil a transakcemi přišel o téměř 20 milionů korun. Když v únoru roku 2003 vše vysvětloval nigerijskému konzulovi na ambasádě v Praze, strhla se mezi muži hádka a Pasovský diplomata Michaela Lkaru Wayidu v záchvatu zastřelil. Policie nejdříve Pasovského obvinila z vraždy, ale žalobkyně stíhání zastavila a nyní je na psychiatrické léčbě v ústavu.

3.13 Domácí zločinecké struktury

V České republice se jeví domácí organizovaný zločin jako nejvíce nebezpečný, etablovaný, důkladně propracovaný, schopný velmi poškodit veřejný život, hospodářskou stabilitu a v konečné fázi i oblast státní správy ČR.

V rámci politických, ekonomických a sociálních změn se po roce 1989 přerozdělila moc, státní majetek, vliv na veřejný, politický a ekonomický život včetně posílení soukromého majetku. Již v této době vzniká domácí zločinecká struktura zaměřená na získání a legalizaci kapitálu. Postupně se české zločinecké struktury velice úzce propojují nejen s českými kriminálně zavadovými osobami, ale i mezinárodními zločineckými strukturami. Stále trvá stav, kdy se prolíná závažná hospodářská trestná

---

⁴⁶ Klouzová, L., časopis *Policista*, číslo 10/2006, s 12, vydává Ministerstvo vnitra ČR

činnost s trestnou činností násilnou. Postupem let se podařilo domácí zločinecké struktuře upevnit pozice a legalizovat zisky z hospodářské trestné činnosti. Násilná trestná činnost jim pomáhá mnohdy zahlazovat stopy a současně si tak upevňují i své pozice v rámci veřejného, ekonomického a politického života v ČR. Disponují nejlepšími a nejefektivnějšími kontakty v rámci státní správy a tyto kontakty vhodně využívají a upevňují. Zároveň byly zaznamenány pokusy o kompromitaci „nepohodlných“ pracovníků státní správy či celých institucí prostřednictvím různých informací a materiálů analyticko-zpravodajského charakteru, zpravidla anonymně uveřejňovaných⁴⁷

4 Organizovaný zločin – jeho prognóza a vývoj

1) Po vstupu ČR do EU došlo kromě řady kladných stránek i k jednomu negativnímu důsledku. Naše země se stala atraktivní pro mezinárodní organizovaný zločin, a to jak z hlediska bezpečného, tak i snadno dostupného zázemí, zejména s ohledem na širokou škálu různých forem zlegalizování zisků z trestné činnosti. Zároveň se může ČR stát zájmovým územím pro nelegální migranty. Ve většině zemí EU bylo zavedeno jako platidlo Euro. A sice z 27 zemí v 16 a v 11 doposud ne. Zavedení Eura má pozitivní dopady, zejména jde-li o jednotný evropský trh, obchod, pohyb zboží, služeb a kapitálu. Zároveň tím však dochází k zvýšenému nebezpečí ze strany organizovaného zločinu, zaměřeného na padělání této měny, usnadnilo se převádění zisků z trestné činnosti z jedné země do druhé, legalizování výnosů prostřednictvím investic.

2) V ČR přetrvávají některé negativní sociálně ekonomické jevy, případně dochází i k některým novým (sociální následky reforem veřejných financí, nezaměstnanost, restrukturalizace oblastí hospodářství atd.). Tyto jevy mohou nyní i v budoucnosti ovlivňovat vzestup různých forem kriminality včetně organizovaného zločinu na našem území. Namátkou můžeme připomenout růst aktivity, agresivity a brutality zločineckých uskupení, která páchají různé formy násilné trestné činnosti, zasahující i do hospodářské sféry v jednotlivých regionech ČR.

---

⁴⁷ Zpráva o situaci v oblasti veřejného pořádku a vnitřní bezpečnosti na území ČR za rok 2006. (nepublikováno)

Organizovaný zločin je systémem nadřazenosti a výlučnosti, kdy jediným cílem je podmanění, ovládnutí, manipulace. Jeho ideologií je váha a síla peněz. Ve své vysoce organizované formě vytváří pevnou hierarchickou strukturu a zcela ignoruje nebo si masivní korupcí a vydíráním kupuje zákony a instituce státu. Organizovaný zločin zneužívá otevřenost demokratické společnosti. Jeho terčem jsou například hospodářské a obchodní struktury. K tomu organizovanému zločinu napomáhá síť spolupracujících subjektů, které za úplatu poskytují informační podporu a potřebný vliv. Důležité postavení zaujímají tzv. kontaktéři, disponující speciálními znalostmi a množstvím osobních vazeb. Využívání nebo zneužívání jsou lobbisté v různých úrovních státní správy. Organizovaný zločin se intenzivně snaží infiltrovat se do moci zákonodárné, výkonné a soudní. Usiluje o kontakty v parlamentu, ve státní a místní správě. Za nejnebezpečnější lze považovat snahu organizovaného zločinu pronikat do policie a justice.⁴⁸

3) Mediální oblast má velký význam pro formování veřejného mínění obyvatel. Je tudíž logické, že i forma, způsob a načasování prezentace případů trestné činnosti, zejména organizované, v našich sdělovacích prostředcích bude mít v budoucnosti velký vliv na události a vývoj v daném regionu. K mediální oblasti též přispívá rozvoj informačních technologií, které se zároveň mohou podílet na organizované počítačové a informační kriminalitě.

4) Z hlediska politické situace nelze opomenout blízkovýchodní krizi. Pokračování izraelsko-palestinského konfliktu může být do budoucna jednou z příčin eskalace napětí, které s sebou ponese zejména zvýšení počtu nelegálních migrantů s cílem dostat se do zemí střední a západní Evropy. Dále je zde nebezpečí nárůstu aktivit organizovaných extremistických a teroristických skupin. Rizikovou oblastí se stává ilegální obchod se zbraněmi a dalšími nebezpečnými materiály.

5) Jako jeden z přetrvávajících trendů a současně i riziko do budoucna lze označit stav korupce v České republice. Vyplývá to jak z různých výzkumných šetření mezinárodních (Transparency International) i domácích agentur (GfK – Growth from knowledge, CVVM – Centrum pro výzkum veřejného mínění). Její nezmenšující se rozsah má následky, nejen pokud jde o situaci v oblasti věcí veřejných, ale i v soukromé

---

⁴⁸ <http://www.bis.cz/organizovany.html>

sféře a zejména ve stavu morálky společnosti. Především míra korupce ve veřejném sektoru se nemohla následně neodrazit mimo jiné i v praktické činnosti úřadů a orgánů, jejichž úkolem je boj s organizovanou kriminalitou. Jde tady zejména o vztah a důvěru občanů k těmto úřadům a orgánům, o jejich ochotu ke spolupráci i vzájemný respekt.⁴⁹

Ředitelka Transparency International Adriana Krnáčová uvádí: „korupce se týká všech oblastí, podnikatelský a neziskový sektor nevyjímaje. V zemích s vysokou mírou tzv. „administrativní integrity“ s tradičním zvykem skládat účty před voliči nebo veřejností obecně, zejména v oblasti využívání veřejných rozpočtů, ochoty těch, kteří spravují veřejné statky a rozhodují o osudech země nebránit se zveřejňovat své příjmy, je důvěra v politické struktury a veřejnou správu vysoká, a tudíž míra korupce nízká. Kde tyto principy jsou nedostatečně vyvinuté, tam je korupce vyšší nebo vysoká.“

Transparency International spolupracuje s MV ČR, zejména s odborem bezpečnostní politiky. Tento úřad má několik kvalitních odborníků. Je demotivující i pro ně, když jsou legislativní návrhy vráceny zejména v případě, že se jedná o klíčové normy. Tak dopadly např. tzv. „agent provokatér a korunní svědek“. V létě 2005 byla zveřejněna analýza TI, jejíž podstatou byl výpočet ztrát z veřejných rozpočtů, které způsobuje nehospodárné a neprůhledné nakládání s nimi, včetně korupce. Adriana Kováčová říká: „dopočítali jsme se na číslo 32 miliard za rok. Odhad úniku kvůli nehospodárnosti z veřejných rozpočtů činí v průměru 20-25%, proto je nutná reorganizace a zefektivnění státní správy, odstranění přebytečné byrokratické, elektronizace postupů, zvýšení vzdělanosti úrovně státních úředníků a odměňování dle výkonů. Kultivace veřejného sektoru nese v sobě práci, kterou lze charakterizovat jako lobování za transparentní postupy. ČR je součástí EU, a ačkoliv to jde ztuhla, je tady motivace nepatřit do spodní části „tabulky“. Bohužel dědictví minulého režimu nebylo vyplaveno z krevního systému české společnosti.“⁵⁰

Průzkum společnosti GfK ukázal, že většina Čechů považuje korupci za běžný jev, proti kterému nemá ani smysl bojovat. Češi tak patří, pokud jde o korupci, k nejskeptičtějšímu národu v Evropě. Tato společnost uvádí, že téměř 57% Čechů

---

⁴⁹ Zpráva o situaci v oblasti veřejného pořádku a vnitřní bezpečnosti na území ČR za rok 2004. (nepublikováno)

⁵⁰ Rusek, M., *Britské listy - S Adrianou Krnáčovou z Transparency International ČR o korupci* - copyright 2008 [cit. 2009-02-03]. Dostupný z <<http://www.blisty.cz/2005/10/21/art25501.html>>

považuje korupci za samozřejmý či běžný jev. GfK provedla průzkum v 21 zemích Evropy, kde Česká republika si vysloužila „krásné“ třetí místo za Rumunskem a Bosnou a Hercegovinou. Dle této agentury 36% Čechů tvrdilo, že proti korupci nemá smysl vůbec bojovat, protože zde vždy byla a bude.

Centrum pro výzkum veřejného mínění: „Čechy nejvíc znepokojují korupce a hospodářská kriminalita. Když měli Češi říci, kde korupce kvete nejčastěji, mluvili o úřadech, policii, vládě, politických stranách, ministerstvech, podnikatelské sféře, soudnictví a zdravotnictví.“⁵¹

Pro účinný boj s organizovaným zločinem bude nutné především realizovat:

1) Mezinárodní vzájemnou právní pomoc a její posilování (např. v oblasti extradice pachatelů a svědků do zahraničí) lze aplikovat dle § 380 trestního řádu zák. 141/961 Sb. a dle zvláštního ustanovení pro předávání osob mezi členskými státy Evropské unie na základě Evropského zatýkacího rozkazu viz. trestní řád.

2) Do právního řádu zařadit trestní odpovědnost právnických osob, a to z důvodů, že právnické osoby potrestané za korupci a jiné trestné činy by neměly mít přístup k veřejným zakázkám. Počítá s tím i Ministerstvo pro místní rozvoj (MMR) v připravované novele zákona o veřejných zakázkách. MMR o záměru vytvořit černé listiny takovýchto firem informovalo v tiskové zprávě. Nástroje zabraňující lidem odsouzeným za korupci jsou dle MMR již ve stávající zákonné úpravě. Každý uchazeč podávající nabídku je při prokazování kvalifikačních předpokladů povinen doložit beztrestní bezúhonnost. Uplatnění těchto paragrafů pro právnické osoby je problematické, protože v českém právu nemají právnické osoby trestní odpovědnost.

3) Vytvoření podmínek s ohledem na zákon umožňující snížení trestní odpovědnosti, případně beztrestnost osob, které se zúčastnily, a podílely na organizovaném zločinu a jsou ochotny o působení organizovaného zločinu vypovídat, svědčit či jinou formou spolupracovat s orgány činnými v trestním řízení.

4) Podporovat zajištění účinné ochrany poškozených nebo svědků trestné činnosti páchané organizovaným zločinem, dle § 55 odst. 2 trestního řádu zák. č.141/961 Sb.

---

⁵¹ Nyklová, M., *Český rozhlas 7, Zpravodajství*, 25.6.2008, Praha 2008

- 5) Pro prevenci, zjišťování a trestání korupce vytvořit nejen administrativní, ale zejména zákonné podmínky.
- 6) Zpracovat a rozšířit možnosti sledování, zmrazení a následnou konfiskaci výnosů z organizované trestné činnosti, respektive prostředků využívaných k jejímu páčání. I když konfiskace jsou považovány za jeden z neúčinnějších nástrojů, kterými lze redukovat činnost kriminálních organizací, musí být používány pouze jako trestní sankce a nikoliv jako preventivní opatření či jako jiný postup. Konfiskace zisku lze dosáhnout pouze prostřednictvím trestné činnosti. V případech, kdy soud shledal, že právnická osoba má charakter kriminální organizace, výnosy z její činnosti mohou být konfiskovány. Konfiskace by neměly být nástrojem předcházení škodám, které mohou vzniknout obětem organizovaného zločinu, v nezbytných případech mohou být použity k úhradě způsobené škody. V průběhu trestního řízení mohou být výnosy z trestné činnosti na základě soudního rozhodnutí předběžně zabaveny, jestliže existuje vysoká pravděpodobnost, že by došlo k jejich úniku a konfiskace by nemohla být provedena.
- 7) Posílení motivace a podpory restitucí obětí organizovaného zločinu k účinné spolupráci s orgány činnými v trestním řízení.
- 8) Zintenzivnění spolupráce a výměny informací mezi zainteresovanými úřady, orgány a ostatními subjekty jak veřejného, tak i soukromého sektoru (tj. mezi policejními orgány, státními zastupitelstvími a soudy na straně jedné a bankami, pojišťovnami a dalšími podnikatelskými subjekty na straně druhé) v oblasti boje se všemi formami tzv. praní špinavých peněz ze strany organizovaných zločineckých struktur, zejména pokud jde o záznamy o podezřelých finančních nebo obchodních transakcích, pohybu peněz na účtech apod.⁵²
- 9) Posílení mezinárodní spolupráce a výměny poznatků mezi všemi subjekty zainteresovanými v boji s organizovaným zločinem, zejména pak orgány činnými v trestním řízení (na základě dvoustranných i vícestranných mezistátních smluv, v rámci organizací Interpol a Europol, v oblasti justiční spolupráce, policejní přeshraniční spolupráce v rámci schengenského prostoru apod). V rámci mezinárodních smluv proti organizovanému zločinu Valné shromáždění OSN v roce 2000 schválilo „Úmluvu proti

---

⁵² Zpráva o situaci v oblasti veřejného pořádku a vnitřní bezpečnosti na území ČR za rok 2005. (nepublikováno)

nadnárodním organizovanému zločinu“. Tento významný dokument vláda České republiky podepsala. V rámci EU byl do roku 2005 zpracován analytický materiál „Zpráva o organizovaném zločinu“, který je počínaje rokem 2006 nahrazen dokumentem „Hodnocení rizik organizovaného zločinu“ (OCTA – Organised Crime Threat Assessment). OCTA identifikuje současné a budoucí hrozby a mezery v kolektivním poznání EU ve vztahu k hrozbě organizovaného zločinu a má sloužit jako vodítko stanovování priorit jednotlivých členských zemí v oblasti boje s organizovaným zločinem. Pozitivně lze hodnotit spolupráci ÚOOZ s Interpolem a Europolem.⁵³

---

⁵³ Zpráva o situaci v oblasti veřejného pořádku a vnitřní bezpečnosti na území ČR za rok 2005. (nepublikováno)

Závěr

Pro začátek bych uvedl, že naše společnost je dnes až příliš velkorysá, někdy až moc demokratická a může se i zdát, že spíše než slušným občanům a orgánům ochrany práva nahrává různým spekulantům a zločincům.

Vstupem České republiky do Evropské unie a Schengenu došlo k výraznému zjednodušení pohybu osob, zboží a kapitálu, jinými slovy máme zde též internacionalizaci skupin organizovaného zločinu, jejich spolupráci a výměnu know-how. Organizovaný zločin se přizpůsobuje novým podmínkám. Sílí činnost organizovaného zločinu převádět nelegální aktivity a zisky do legálního podnikání a etablovat v oficiálních strukturách naší společnosti. Trend organizovaného zločinu v ČR se bude projevovat zejména ve spojení s korupcí, drogami, násilnou kriminalitou, finančními podvody, organizovanou prostitucí, obchodem s lidmi a vydíráním. V současné složité mezinárodní situaci lze předpokládat i ze strany osob majících vztah k teroristickým organizacím zvýšený zájem o transakce s biologickými, chemickými, radioaktivními a dalšími vysoce nebezpečnými látkami.

V této práci jsem se snažil vytyčenou problematiku nejen popisovat a analyzovat z dostupných zdrojů. Domnívám se, že úkolem jednotlivých odborných pracovišť Policie ČR a zejména Policejního prezidia ČR a Policejní akademie ČR je soustavně vypracovávat nové a dokonalejší metodiky odhalování, vyšetřování a prevence jednotlivých forem organizovaného zločinu. Též justiční sféra by měla být jedním z hlavních orgánů, který by měl ovlivňovat negativní statistiky organizovaného zločinu. Tato práce ukazuje, co vše musí udělat představitelé státu, vládní činitelé, poslanci, senátoři, všichni úředníci státní správy, všechny orgány práva, zejména pak policisté, státní zástupci a soudci, kteří mají v tomto směru práci nejtěžší.

Poznámka:

Veškeré informace v této práci, týkající se zločineckých struktur složených podle národnostního či etnického původu jejich členů, nemají v žádném případě vytvářet dojem, že všichni příslušníci těchto národnostních nebo etnických komunit, žijící či působící na území ČR, jsou zapojeni do páchaní organizované trestné činnosti nebo že veřejné instituce v zemích jejich původu trpí, podporují nebo se účastní aktivit mezinárodního organizovaného zločinu. Tyto informace se vztahují výhradně k aktivitám těch zločineckých struktur působících na území ČR, jejichž příslušníci jsou odlišného národnostního či etnického původu a aktivně participují na jimi páchané organizované trestné činnosti.

Literární zdroje

1. Budka, I. *Organizovaná kriminalita II*. Policejní akademie ČR, Praha 2006.
2. Kroupa, J.: *Zločin jako profese*. Daranus, 2006. ISBN 80-86983-07-2
3. Němec, M. *Organizovaný zločin*. Naše vojsko, Praha 1995. ISBN 80-206-0472-3
4. Němec, M. *Mafie a zločinecké gangy*. Euronion, Praha 2003. ISBN 80-7317-026-4
5. Nožina, M. *Mezinárodní organizovaný zločin v ČR*. Koniasch Latin Press, Praha 1997. ISBN 80-85917-35-1
6. Nožina, M. *Mezinárodní organizovaný zločin v ČR*. Themis, Praha 2003. ISBN 80-7312-008-6
7. Novotný, O., Zapletal, J., *Kriminologie*, ASPI Publishing s.r.o. Praha 2004. ISBN 80-7357-026-2
8. Čírtková, L., Zoubková, I., *K problematice uprchlíků z kriminologického hlediska*, Československá kriminalistika, Praha 1991
9. Budka, I. a kolektiv, *Organizovaná kriminalita*, Praha Policejní akademie ČR 1997
10. Vejvodová, M., Polovina Zádamského gangu je na svobodě, *Plzeňský deník*, Plzeň 24.2.2009
11. Biskup, P. Soud nepotrestal policejního šéfa za úniky informací do podsvětí, deník *Právo*, 24.1.2009, Praha 2009
12. Jurková M. Soud potrestal pouze jednoho z bratrů Olahů, deník *MF dnes*, 16.5.2007, Praha 2007
13. Kozelka P. Gang vyděračů podnikatelů dostal celkem 33 let za mřížemi. Deník *Právo*, 2.8. 2008, Praha 2008
14. Troníček J. František Procházka stále nezvěstný. *Deník Právo*, 1.12.2008, Praha 2008
15. Jírotka, A. časopis *Policista*, číslo 5/2003, s.6, vydává Ministerstvo vnitra ČR
16. Troníček, J., Politici a mafiáni měli k sobě velmi blízko, říká autor Krakatice deník *Právo* 3.3.2009, Praha 2009

17. Suchomel P. Za praní peněz v Aktiv Change padlo první obvinění. Deník *MF DNES*, 7.10.2008, Praha 2008
18. Tvarůžková L., Manažeři Lesů ČR mají mimořádně výhodné smlouvy. Deník *MF DNES* 18.4.2007, Praha 2007
19. Havel, P., Jak Zgarba dohlíží na podvody. Deník *Lidové noviny* 8.5.2005, Praha 2005
20. Biskup, P., Znalci dávali zkreslené posudky na pozemky, hrozí jim soud. Deník *Právo* 10.1.2009, Praha 2009
21. Fialová, B., Padělání peněz v ČR. Deník *MF DNES* 28.2.2008, Praha 2008
22. Třeček. Č., Zátah na tržnici Dragon odhalil padělky za 189 milionu. Deník *MF DNES* 22.5.2008, Praha 2008
23. Klouzová, L., časopis *Policista*, číslo 10/2006, s 12, vydává Ministerstvo vnitra ČR

ZÁKONNÉ NORMY, INTERNÍ PŘEDPISY

1. Zákon č. 140/1961 Sb., trestní zákon, ve znění pozd. předp.
2. Zákon č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád), ve znění pozd. předp.
3. Zákon č. 283/1991 Sb., o Policii ČR, ve znění pozd. předp.
4. Zpráva o situaci v oblasti veřejného pořádku a vnitřní bezpečnosti na území České republiky za rok 2004 (nepublikováno)
5. Zpráva o situaci v oblasti veřejného pořádku a vnitřní bezpečnosti na území České republiky za rok 2005 (nepublikováno)
6. Zpráva o situaci v oblasti veřejného pořádku a vnitřní bezpečnosti na území České republiky za rok 2006 (nepublikováno)
7. Kratochvíl, J., Informace o situaci na úseku boje proti extremismu v České republice. Zpracováno pro projekt Mezinárodní organizovaná kriminalita, Praha 1996. (nepublikováno)

ELEKTRONICKÉ ZDROJE

1. Vaculík, R., Zastupitel ODS si údajně objednal dvě vraždy – *Právo* copyright 2009 [cit. 2009-03-03]. Dostupný z <<http://www.novinky.cz/krimi/162912-zastupitel-za-ods-si-udajne-objednal-dve-najemne-vrazdy.html>>
2. <http://www.bis.cz/organizovany.html>, [dostupné online 2009-02-25]
3. Mareš, M. Neonacisté jsou frustrovaní – *IDNES* copyright 2009 [cit. 2009-05-09]. Dostupný z < http://zpravy.idnes.cz/odbornik-na-extremismus-neonaciste-jsou-frustrovani-pdx-/domaci.asp?c=A070507_145730_domaci_pei>
4. Rusek, M., *Britské listy - S Adrianou Krnáčovou z Transparency International ČR o korupci* - copyright 2008 [cit. 2009-02-03]. Dostupný z < <http://www.blisty.cz/2005/10/21/art25501.html>>

OSTATNÍ POUŽITÉ ZDROJE

1. Kubeczka J., *Český rozhlas 7 zpravodajství*, 27.2.2009 Praha 2009
2. Nyklová, M., *Český rozhlas 7 zpravodajství*, 25.6.2008, Praha 2008

Seznam použitých zkratek

CBRN	Chemické, biologické, radioaktivní a nukleární
ČR	Česká republika
ČSSR	Československá socialistická republika
EU	Evropská unie
Europol	Evropský policejní úřad
Interpol	Mezinárodní organizace kriminální policie ICPO
MO ČR	Ministerstvo obrany České republiky
MPO ČR	Ministerstvo obchodu a průmyslu České republiky
MV ČR	Ministerstvo vnitra České republiky
NPC	Národní protidrogová centrála
OSN	Organizace spojených národů
OZ	Organizovaný zločin
PČR	Policie České republiky
SSSR	Svaz sovětských socialistických republik
TŘ	Trestní řád
TZ	Trestní zákon
ÚOOZ	Útvar pro odhalování organizovaného zločinu

Abstrakt

ULDRYCH, D. *Organizovaný zločin a jeho působení v České republice : bakalářská práce*. Příbram : Vysoká škola evropských a regionálních studií, o. p. s., 2009. 51 s. Vedoucí bakalářské práce JUDr. Soňa Fišerová

Klíčová slova: organizovaný zločin, hrozba, nelegální zisky, oběti, pachatelé.

Cílem předložené práce je charakterizovat závažnou problematiku organizované kriminality páchané na území České republiky po roce 1989. V první části práce jsou popsány podmínky pro vznik organizovaného zločinu a jeho charakteristika jakož to nejzávažnější forma trestné činnosti. V hlavní části práce jsou podrobně zpracovány jednotlivé druhy organizované trestné činnosti, jejich charakteristika a kriminální případy, které mnohdy otřásly soudními síněmi. Dále následuje popis prognózy a vývojových trendů v oblasti organizované trestné činnosti, předpoklady pro účinnou realizaci politiky boje s organizovaným zločinem a jeho vývojem s ohledem na současnou zahraniční politiku České republiky - člena Evropské unie.

Abstract

ULDRYCH, D. *Organized Crime and Its Extent in the Czech Republic: Bachelor Thesis*. Příbram: the College of European and Regional Studies, o.p.s., 2009. 51 p. Supervisor: JUDr. Soňa Fišerová.

Key words: organized crime, threats, proceeds of crime, victims, perpetrators

The aim of this work is to characterize the significant problem of organized crime perpetrated in the Czech Republic since 1989. The first part of the work describes the conditions which lead to the emergence of organized crime and its characterization as the most serious form of criminal activity. The main part discusses in detail specific types of organized crime activities, their characteristics and significant criminal cases. This is followed by a description of the prognosis and future trends in the area of organized crime, the required conditions for effective realization of the policies necessary to combat organized crime and its development in regards to the current foreign policy of the Czech Republic as a member of the European Union.